VIII. évfolyam. 192. szám. Csütörtök, 1910. szeptember 8.

Debreczeni Független Ujság

pártoktól független politikai napilap.

FIZETÉSI ÁR: Helyben: Egy hóra . . . 1 kor. Negyedévre . . 3 „ Vidéken: Egy hóra . 1 kor. 50 fill. Negyedévre 4 „ 50 „

Felelős szerkesztő: MEGEDÜS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utcza 47. és 49. szám.

Hétszáz feljelentés.

Debreczen, szeptember 7.

A debreczeni rendőrség egy hét óta ernyedetlen szorgalommal irtja a piszkos házkörnyékek körül a járvány fészkeket. Hét nap leforgása alatt *718 háziur ellen tettek feljelentést* az ellenőrzést gyakorló rendőrségi közegek, tehát *egy napra több, mint 100 feljelentés esik.*

Ennél a pontnál érdemes egy kissé megállani és elmélkedés helyett egyszerüen megállapitani, hogy ez *szörnyü állapot.* Mi jó vidékiek, eddig csak fölényesen mosolyogtunk, amikor a fővárosi háziurak embertelen dolgairól hallottunk és képzeletünkben ugy élnek ma is azok az urak, mint a vérszopó piócák, mint egy nagy fekete sáskaraj gyönyörü szép fővárosunk felett. A budapesti háziurat nemcsak arról az oldaláról ismertük meg és pedig nem a legelőnyösebben — hogy a házbéreket igazi európai szinvonalra, sőt még annál is magasabbra tudja emelni, hanem hogy a lakásban semmit sem javittat, a tisztántartás és közegészségügy követelményeinek csak annyiban és csak akkor tesz eleget, amikor erre a hatóság rászoritja. És hogy a pesti tipikus bérkaszárnyákban nagyjából mégis meg megvannak azok a minimális közegészségügyi kellékek, melyek éppen szükségesek, ez nem a háziurak lelkiismeretességének javára könyvelendő el, hanem inkább a hatóság éberségének és szigoruságának tudható be.

Sajnosan tévedtünk abban a hiedelmünkben, hogy csak a fővárosi háziurak az igazi tipikus háziurak. Most, a koleravész elleni óvintézkedések szezonjában számszerü adatok során kénytelenek vagyunk — habár kissé szégyenkezve bevallani magunknak, hogy a mi háziuraink sem különbek a pestieknél. Mert, ha nem is beszélünk arról, hogy Debreczenben a házbérek folytonos emelkedése maholnap versenyre kel a budapesti házbéruzsorával, elég nekünk, ha csak a rendőrség egy heti ház- és udvarvizsgálatának eredményeit vesszük tekintet alá.

Bocsánatot kell kérnünk a fővárosi háziuraktól, hogy e tekintetben összehasonlitást mertünk tenni köztük és a debreczeni háziurak között. Mert a mi háziuraink e tekintetben teljesen lefőzték a pestieket. Ilyen rekordot a pestiek, a kolerabacillus-fészkek tenyésztésében eddig nem értek el. Minden napra több, mint 100 feljelentés érkezett eddig a rendőrfőkapitánysághoz. És ha a hatóság ilyen erélylyel folytatja köztisztaságügyi akcióját, hát hozzávetőleges számitás szerint még egy jó félesztendeig minden napra meglesz az obligát 100 feljelentés és ha igy tart sokáig, végre majd csak rend lesz a debreczeni házak és udvarok körül is és a lakókra is szebb napok süthetnek még.

A háziurak közönyössége külön is megrovást érdemel e tekintetben. Egy hét óta hangos a város a rendőrség köztisztasági razziáitól. Mindenki tudja, nemcsak a háziurak, hogy az e tekintetben észlelt kihágásokat a hatóság szigoruan bünteti. És a háziurak még nem igyekeznek preventive elejét venni a büntetéseknek, hanem közönyösen és szinte érthetetlen módon arra várnak, hogy a hatóság egyenesen a büntetéssel kényszeritse őket a város egész lakosságának érdekében követendő óvintézkedések betartására. Ez kissé furcsa állapot és éppen ez a körülmény teszi indokolttá előttünk, hogy a mi egyébként igen derék háziurainkat egy sorban emlitsük a fővárosi tipikus házbéruzsorásokkal.

Csak tessék folytatni erélyesen a vizsgálatokat és akik megérdemlik, ezeket érdemük szerint büntetni. Lényegében nem baj az, hogy minden napra 100 feljelentés esik. Igy legalább minél hamarabb teljes rend és tisztaság lesz a házak tájékán. Más célja nincs és nem is lehet a hatóság dicséretes akciójának.

Feloszlatják a Reichsrathot? Bécsből táviratozzák: A kormány el van határozva arra, hogy ha nem biztosithatja a parlament munkaképességét, feloszlatja a Reichsrathot.

A tanár várószobájában.

Irta: **Törökné Kovács Hermin.**

(Szin: egy orvostanár várószobája. Az elegáns, angol bőrfoteuileken az asszonyok ülnek: szegények, ijedős nézésüek, fáradt, kimerült, beteg arcuak. Néha susogva váltanak félénk szavakat. Aggódó tekintetük oda-oda siklik a nagy, csukott szárnyasajtóra, amely mögül halk mormolás szürődik át. Az egyik a nagy csend és hosszas várakozásban elszunnyad, feje előre csuklik. Mindjárt az ajtó mellet vézna, köhögős asszony ül és hallgatja a másik sárgaarcu panaszkodásait. Erősen elnyomott, egyhangu szavakat.)

A másik: Nem tudok aludni; virrasztok egész éjjel. A fájdalmaim nem engednek. Borzasztó, oh Istenem, milyen borzasztó! Jártam sokfelé, megpróbáltam mindent, — hiába. Aztán szegény is vagyok. Rosszul keres az uram, a gyermekeim felém se néznek. Három fiam van, kérem. Egészségesek, munkabirók, de nem törődnek az anyjukkal. Elfelejtették, hogy mennyit kinlódtam értök. Annak a betege vagyok. Az ő betegük. (Sir.)

Az egyik (sipitóan köhög, hosszan, kitartóan, hogy remeg bele a teste és vörös vérhullám festi meg az arcát. Törölgeti nedves szemeit, amint alább hagy a roham): Ez a köhögés . . . oh . . . milyen szomoru a maga sorsa is . . . éppen mint az enyém . . . pedig engem szeretnek, az uram is, meg a lányom is. De azért én érzem, hogy csak teher vagyok. Minden beteg teher . . .

A másik (szomoruan bólint): Az . . . az . . .

Az egyik: Azután az a nyomás . . . mindig a mellemen van. Fojtogat, kinoz. Éjjel, ha ők alusznak, betömöm a számat, hogy ne verje fel a köhögésem . . . mert mindig köhögök. És az ugy fáj. Néha azt hiszem: mindjárt kiszakad a lelkem. Ilyenkor imádkozom, hogy legyen már vége . . .

A másik: Mégis orvoshoz jön, csak ugy, mint én . . .

Az egyik: Az uram, meg a lányom . . . ők akarják. (Megcsillan szeme.) Szeretnek, mondtam, hogy szeretnek. Mind a ketten gyárban dolgoznak, keresnek is, aztán ide küldenek. A tanár ur nagyon okos, nagyon jó. Amióta ide járok, igaz, ritkán jöhetek, mert pénz, sok pénz kell hozzá, de azóta könnyebben viselem a nyomoruságomat.

A másik: Én is. Nagy tudománya van.

(Elhallgatnak. Csendesen, merően néznek maguk elé. Közben megnyilik a szárnyas ajtó, pillanatra látható lesz a tanár alakja, de sietve csukódik el az ajtó ismét, amint egy segélykeresőt bebocsát.)

Az egyik (sóhajt): Sokáig kell várni.

(A másik szótlanul bólint. Hallgatnak. A nagy csendbe éles rianással vág a csengetyüszó. Felrezzen az alvó is és mind az ajtót nézik. Csakugyan, uj betegek jönnek. Két gyászruhába öltözött uriasszony. Az egyik, kicsit idősebb, büszke fejü, beesett szemü, a másik leány, fiatal, vézna és sápadt, csak a haja, tömött, dus fonatu, aranyszőke haja csillog ki szinte izzó villanással a fekete kalapja alól. Végignéznek egy futó pillantással a várakozókon, azután egyenesen az ablak felé mennek, mely előtt kis pálmát tartó asztalka mellett, két üres foteuil áll. Az asszony megigazgatja fátyolát és ugy ül le, mintha trónust foglalna el. A többiek nézik őket tolakodó, kiváncsi tekintetekkel, de amint az asszony kemény, gőgös pillantása végig villan fölöttük, elfordulnak.)

A leány (megkönnyebbült sóhajjal): Várnunk kell. Sokáig kell várnunk.

Az asszony: Elég baj. Töméntelen dolgom lenne és nem jöhetek be mindennap.

Leány: Az igaz. Nekem is a szabómhoz kell mennem.

Az asszony: Egész bátran lemondhatsz erről az utról. Haszna ugyse lesz. Mindig mondtam: ne adj Horváthnak munkát. Ez az ember csak ront, örökösen és mindent ront.

Leány: Nem sokat ér, az igaz. De szegény és öt gyermeke van.

Uzlethelyiségemet f. évi nov. 1-én Piacz-utcza 32. szám alá helyezem át, mely alkalomból a jelenleg raktáron levő arany-, ezüstnemüek, ékszerek és órák felette olcsó árban lesznek el rusitva.

Rose Dezső ékszerész és órás Piacz-u. 55. Hungária mellett

A politika eseményei.

Az első minisztertanács.

Budapesti tudósitónk jelenti: A különböző hiresztelésekkel szemben az a valóság, hogy a szönet utáni első minisztertanácsot még ne mhivták össze. A miniszterelnök az összehivás iránt nem intézkedett, mert Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter még nem jelezte hazaérkezését. A közjegyzői állások betöltéséről sem fog dönteni az első minisztertanács, mert tudvalevőleg Székely Ferenc igazságügyminiszter 10-én elutazik s igy nem valószinü, hogy olyan állásokról, melyeknek betöltése az igazságügyminiszter hatáskörébe tartozik, az igazságügyminiszter távollétében döntsenek.

Az kétségtelen, hogy a minisztertanács *a delegációk egybehivásának* határideje fölött is tanácskozik. Az sincs még megállapitva, hogy októberben megtartják-e, mert az osztrák Landtagok legnagyobb része ez időben tartja üléseit. A minisztertanács megbeszélést fog folytatni a *husdrágaság* kérdésében, ha ugyan addig a főváros elkészül e tárgyban előterjesztésével.

Az 560 milliós kölcsön ügye.

A bécsi lapok, mint tudósitónk táviratozaa, ma is erősen tárgyalják a francia kölcsön ügyét. A *Fremdenblatt* félhivatalos jellegü cáfolatot tesz közzé és ebben következőket mondja: Ullmann Adolf igazgató Bécsben volt, hogy a Hitelintézet igazgatósági tanácsának ülésén részt vegyen. Ama hirekkel szemben, melyek szerint a magyar kölcsön dolgában már messzemenő elhatározások történtek volna, vagy pedig azok közvetlenül küszöbön állanának, közölhetjük, hogy szó sincs arról, hogy az ügy ilyen előrehaladott stádiumban volna. A Rothschild-csoport tagjai között tegnap nem is volt beszélgetés és Ullmann a tanácsülés után azonnal visszautazott Budapestre. Az a hir, hogy Spitzmüller dr. a Hitelbank igazgatója, svájci nyaralása után Párisba utazik, hogy a magyar kölcsön ügyében tárgyaljon, nem felel meg a valóságnak. Hasonlóképpen ir a *Neue Freie Presse* mai száma is. Ez azt jelenti, hogy a magyar kölcsön dolgában a továbbiakra vonatkozó elhatározás akkor fog megtörténni, ha Lukács László pénzügyminiszter visszatér szabadságáról és átveszi hivatalának vezetőségét. A tárgyalások egyáltalában későbbi időpontban fognak megkezdődni, mikor a pénzpiac helyzete jobban áttekinthető lesz.

Debreczeni ügyvédjelöltek köre.

Jogi szaklap Debreczenben.

Az a veszedelem, mely az ügyvédjelölteket az igazságügyi kormány javaslata folytán fenyegeti, egy tábora hozta az eddig nagyon is széthuzó ügyvédjelölteket. Eddig képtelenségnek tartották a sok közrejátszó szociális okon kivül az ügyvédjelöltek tömörülését főleg azért is, mert foglalkozásukat a pályájuk rövid fázisának, vagyis oly átmeneti állapotnak tekintették, amely megakadályozza az egyesülés alapját képező közös érdek állandó és folytonos jelenlétét, mivel a jelöltek közelfekvőnek találták a reájuk elég hamarosan elkövetkezett ügyvédkezés érdekeit és ilyenformán az ügyvédjelöltek osztálya, mint ilyen a maga határozott körvonalaiban ki sem alakulhatott.

Az uj javaslat azonban az ügyvédjelölti praxis jókora meghosszabbitását helyezi kilátásba, megszünteti a jelöltösködés átmeneti helyzetét, állandósitja ezt az állapotát, mint a foglalkozási ágak egyik meglehetősen hosszantartó nemét, amely körülmények szükségképen vonják maguk után a kari érdek megjelenését, azok állandó oltalmazása szükségének felismerését. A közös érdekek leghathatósabb, legteljesebb oltalmazását pedig legjobban a közös és együttes védelem biztositja, ezért az ügyvédjelöltek is összefognak, és már az augusztus hóban Budapesten tartott országos kongresszuson határozott alakban jutott kifejezésre az *ügyvédjelöltek országos szövetségének* megalakulásában megnyilatkozó kivánalom és a közóhaj megtestesitésére országos bizottságot küldött ki a kongresszus, amelynek soraiban a *debreczeni* delegáltak is helyet foglalnak.

Mig azonban az egész országra kiható ez a hatalmas szervezet létesülne, valószinüleg hosszabb idő telik el, mivel továbbá a debreceniek ugy találják, hogy szükségesnek mutatkozik a helyi ügyvédjelöltek körének mielőbbi megalapitása: a debreczeni nagygyülésen kiküldött *Oláh* Béla dr., *Tyroler* Oszkár dr., *Reke* Kálmán dr., *Kuti* Sándor dr., *Fenyves* Ignác dr. és *P. Papp* Ernő tagokból álló bizottság ugy határozott, hogy javasolni fogja az ügyvédjelöltek nagygyülésének a *„Debreczeni Ügyvédjelöltek Köre"* haladék nélküli megalakulását, amely maj be fog olvadni a létesitendő országos szövetségbe; egyszersmind pedig a debreczeni ügyvédjelölteknek az országos központi szervezet tervezetét létesitő nagybizottságban leendő képviseletével *Dajka* Ambrus dr.-t és *Gergely* Jenőt bizta meg, akik az országos kongresszuson is a debreczeni meghatalmazottjaként szerepeltek.

A *Debreczeni Ügyvédjelöltek Köre* tehát a kiküldött bizottság alapos, komoly és serény munkája folytán mielőbb megvalósuláshoz jut. Céljául kitüzetett a kari érdekek védelmén felül különösen *a tudományos jogi élet* teremtése Debreczenben, *tudományos jogászi felolvasó és vitaestélyek rendezése,* ugy hogy valósággal missziót fog a kör városunkban teljesiteni.

Hogy céljának minél tökéletesebben megfelelhessen a kör, programmjába vette fel tudományos, a kör szinvonalán álló *jogi szaklap* inditását is, amelynek szerkesztésére egy pár kiváló ügyvédet is óhajt megnyerni, munkatársakul, rovatvezetőkül pedig az ügyvédek és a biróság köréből fog nehány képzett egyént felkérni.

Már most megállapithatjuk, hogy általánso tetszéssel találkozik a bizottság tervezetének minden pontja az ügyvédjelöltek között, a tisztségek betöltésére irányuló javaslatánál pedig oly körültekintéssel és tapinta-

---

Az asszony: Ez nem ok arra, hogy madárijesztővé tedd magadat.

Leány (szomoru mosolylyal): Mindegy az.

Az asszony: Micsoda beszéd? Nem vagy te leány és fiatal? Mikor kivánsz tetszeni, ha most nem?

Leány: Én nem akarok tetszeni.

Az asszony: Ez a makacsság sokat ártott már neked.

Leány (nyugodtan): Lehet, de nem tudom leszokni.

(Csend. Az asszony rászoritja kezét a homlokára.)

Leány (gyöngéden): Fájdalmaid vannak?

Az asszony (halkan): Rosszul aludtam és ez mindig tönkretesz. Egy kutya vonitott az ablakom alatt egész éjjel. Szörnyü volt és olyan félelmetes. Meggyujtottam a gyertyát, mégis rémeket láttam. Valami nehéz előérzet vagy inkább sejtelem feküdt a szivemre. Vártam minden pillanatban, hogy valami iszenyu fog történni, valami rettenetes, ami tébolyt ültett a fejembe. Csak feküdtem mozdulatlanul, tágranyitott szemekkel az ágyamban és néztem, folyton néztem azt a képet, — tudod, ott, szemben az ágyammal. Azt a félelmes képet, melyet mindig ki akarok dobni, — de nem tudok. Valami leköti az akaratomat, a kezemet. Én nekem csak néznem kell, hosszu, álmatlan éjszakákon, amikor kutya vonit az ablakom alatt és valahol talán kuvik huhog. Nézem, egyre nézem és néha iszonyu félelem vág az ereimbe. Remegek veritéket gyöngyöző homlokkal, lesem eltikkadt lélegzettel, hogy mikor lép ki a vászonból az az asszonygyilkoló fekete alak. Amelynek nem látom az arcát, amely belerejti fejét titokzatos, mély sötétségekbe. De amelyről mégis tudom, hogy lihegő boszusággal eltelt, irgalmat nem ismerő szenvedélyektől sápadt. Ilyenkor nagyon félek és álom nem jön szemeimre. Csak amikor csend lesz; elpihen a kutya és sápadt hajnali fény dereng be az ablakon.

Leány (sápadtan): Iszonyu! Miért nem kergettetted el a kutyát?

Az asszony (riadt tekintettel): Nem lehet. Próbáltuk, hiába. Nem lehet ráakadni, de a hangja . . . a rettenetes hangja messziről is üldöz. A fejembe és a szivembe vág. Tépi, szaggatja.

Leány (csendesen): A tanár ur . . . a tanár ur segiteni fog rajtad.

Az asszony: Talán . . .

(Hallgatnak. A többiek is csendben ülnek, akik közül néha egy-egy eltünik a pillanatra megnyiló, titokzatos ajtó mögött. A vézna, köhögős asszony csak egy-egy ijedező tekintetet vett maga körül. Szomszédját már elnyelte a tanár szobája. A leány közelebb huzódik társához.)

Leány: Nem kellene arra gondolnaod. Sok minden van, ami érdekelhet. (Némi zavarral.) Például a Holtay . . .

Az aszony (türelmetlenül): Holtay? Mi közöm ahhoz az emberhez — és mi közöd neked, ahhoz az emberhez?

Leány (halkan, lesütött szemekkel): Semmi. Persze, hogy semmi. Csak ugy jön, hogy elmondjam. A menyasszonyáról, meg amit neked beszélt . . .

Az asszony (ingerülten): Ostoba vagy, ha szóba állasz vele.

Leány: Hát mit tegyek? Odajött apához valami ügyben és akkor sorra elmondott mindent. Hogy a menyasszonya nagyon szép, eszes, müvelt, izléses kifinomodott, hogy jószivü, de kicsit büszke és válogatós. Hogy reméli: jóbarátságban leszek vele, mert lelkivilágunk csodálatosan összhangzó. Beszélt az esküvőjéről is. Két hét mulva tartják a jezsuiták templomában. Azután elutaznak délvidékre, a narancsok hazájába . . .

Az asszony: És te végig hallgattad?

Leány (szomoru csendességgel. Végig. Azt is, hogy ő nem az a léha, könnyelmü ember, akinek tartják. Hogy ő dolgozni fog és megmutatja a világnak, mit tud.

Az asszony: Ki kellett volna dobni.

Leány: Dehogy. Meghallgattam és iga-

Szeptember 3-án Szombaton megnyilik az
„Erdélyi Borozó"
a Pannonia kávéház helyén
hol Hajnalba Hajnal előtt
kitünő ételek és italokról lesz gondoskodva.
Női kiszolgálás! Leveskülönlegességek! Pálmakert

tossággal jár el, hogy személyi kérdések sem fognak ellentétet kelteni.

Egyuttal köreadjuk azt is, hogy értesülésünk szerint a debreczeni ügyvédi kamara a jelöltek memorandumával e hó 18-án foglalkozik.

Hajdumegye költségvetése.

—

Az állandó választmány üléséből.

A pénzügyigazgatóság hatásköre alatt álló vármegyei számvevőség, Budaházy Ödön számvevő tanácsos elkészitette Hajduvármegye 1911. évi költségvetését, amelyet ma tárgyalt a vármegye állandó választmánya.

Az ülésen *Kovács* Gyula alispán elnökölt.

A költségvetés egyes tételeit átvizsgálták s ezek alig különböznek valamit az 1910. évi költségvetés egyes tételeitől. Mindössze 5399 koronával több a kiadás, mint a mult évben s ez a tisztviselők fizetése, felszerelések stb. között apróbb, lényegtelenebb összegekben oszlik meg.

Az előirányzott kiadás 193745 korona, amely ugyanennyi fedezetet talál. (A most folyó 1910. évben a kiadás 188,346 korona 33 fillérrel szemben 193,745 korona volt a fedezet.)

A költségvetés egyes tételei a következők:

Kiadás.

Tisztviselők, segéd- és kezelőszemélyzet illetménye	139.400 K
Dijnokok járandósága	9640 „
Altiszti és szolgaszemélyzet fizetése és lakbére	14.195 „
Hivatalos helyiségek és fogházak bére	1.500 „
Altiszti és szolgaszemélyzet ruházata, felszerelések	2.860 „
Irodai költségek	6.274 „
Fütési és világitási költségek	5.822 „
Utiátalányok	7.500 „
Napidijak, utiköltségek	1.050 „
Épületek fentartása	1.574 „
Különféle kiadások	2.637 „
Rabtartási költségek	255 „
Hivatalos lap költségei	1.038 „
Összesen	193.745 K

Fedezet.

Állami rendes javadalmazás	87.719 K
Állami pótjavadalmazás	97.448 „
Ingatlanok jövedelme	2.320 „
Alapok járulékai	4.520 „
Különféle bevételek	700 „
Hivatalos lap bevételei	1.038 „
Összesen	193.745 K

A dologi kiadások közt szerepel a szinházépület javitása 676 koronával, a nyomtatványokra (a városi nyomdában) 2940 koronával s tüzelő anyagokra (szén, fa) 3300 korona van felvéve.

Az állandó választmány a költségvetést a közgyülésnek elfogadásra ajánlja s javasolja, hogy az a mai naptól kezdve 15 napig a vármegyei levéltár hivatalos helyiségében közszemlére tétessék ki.

zat adtam neki. Nem ő a hibás, hanem akik itélni nem tudnak.

Az asszony (haraggal): És te ezt csak igy mondod? Te, akinek az életébe olyan csuful nyult bele! Egész jövődet tönkretette. Hat éven át hitegetett — és most — persze, most mégis azt veszi el, aki aranyaktól sulyos. Utálom Holtayt, — utálom.

Leány (folytott hangon): Én nem. Legfeljebb a magam ostobaságára haragudhatnék. De már tul vagyok mindenen. És igy olyan jó . . .

Az asszony: Látom rajtad. Fogysz napról-napra, sápadt vagy, a szemed megtört.

Leány (élénken): Nehogy azt hidd! Világért se. Én nem busulok. Jól is nézek ki, csak ugy, mint régen, ha a szivem . . . a makrancos, beteg szivem . . .

(Nyilik ujra az ajtó. A tanár könnyedén meghajol az idősebb nő felé, mire az sietve kel fel és selyemszoknyáinak suhogó muzsikája közt tünik el a függönyök mögött. A leány egy pillanatig utána néz, azután ráesik és szinte rákapcsolódik tekintete az aszott, köhögős kis munkásasszony sárga arcára. Nézik egymást, mint ahogy két, közös utra készülő vándor nézhet: kérdő, puhatolódzó, kicsit nyugtalan tekintettel. Azután elforditja fejét a lány és könybeborult szemekkel néz ki a homályosuló ablaküvegen át a nedves, esős utcára.)

Mégegyszer a 606.

(A. és B. párbeszélnek a kávéházban.)

A: Hallotta?!

B: Mit?!

A: A központi temető, meg a hullaégető dolgát!

B: Na hallja maga ásatag-ember, honnan halászta ki ezeket a régi dolgokat?!

A: De napirendre került ismét!

B: A központi temető ügyét már az édes anyám ismertette 40 ével ezelőtt a nagyanyámnak.

A: De a hullaégető!

B: Igen arról meg a mi dédunokáink is csevegni fognak épen ugy, mint a mint dédapáink beszélgettek csöndes kvaterkázás közben a Stencinger-ház kisajátitásáról.

A: Na csak ne pózoljon, Debreczen még is rohamosan halad az utóbbi időben.

B: Már jó!

A: Már jó, hát mit akar maga, hogy egyik napról a másikra felépitesse a városi tanács a kistemplom helyére a lipótvárosi bazilika mását, vagy szekerek helyett repülőgépeken szállittassa haza a kompetencia-fát a háztulajdonosoknak a Guthi erdőből.

B: Már nem akarok semmit (Elővészi az ujságot.) Olvasni akarok.

A: (Szintén átfutja az ujságokat.)

(Csönd.)

A: (Kis idő mulva) Én megis bizok a 606-osban.

B: (Az asztalra csap, ordit) Már megint kezdi!

A: Na csak ne ugráljon... Debreczenben nagyszerüen sikerültek az oltások... Maga is kigyógyul a bajából... Én mondom...

B: Nézze maga vérbajos rézkigyó. Mit akar maga folyton a 606-ossal, a kolerával, a rák gyógyitásával. Nem tud maga valami vigabb tárgyakat választani éretlen társalgása alapjául.

A: Hiszen azt akarok... Elmondom magának ideg-hulla, hogy mi történt Mauthnerrel?

B: A maga feje diadalával?!

A: Csak ne szemtelenkedjék. Nem a fő-tökkirályról van szó, hanem a debreceni gyógyszerészről.

B: Na!

A: Hát hallja! Az Ehrlich-féle 606-os szérum hire elterjedt Nánáson is. Beállit a napokban Mautner Alfrédhoz egy szürös atyafi a gyógytárba s a következő párbeszéd folyt le az atyafi és Mauthner közt:

—

Atyafi: Adjon nekem egy skatulya bajuszpedrőt, meg 20-ért 606-ost!

Mauthner: Mi az Isten csodáját?

Atyafi: Hát olyant, amivel a rosz sebeket gyógyitják.

Mauthner: Olyan nincs!

Atyafi: Az nem lehet, nekem mondták!

Mauthner: Hát kicsoda?...

Atyafi: A szomszédom idebent járt Debreczenben. Okos, katonaviselt ember, olvasni is tud... Olvasta, hogy magánál, tisztelt Mauthner ur van 606-os orvosság.

Mauthner: Hol a gutába olvasta?

Atyafi: Egy piros könyvben... Bele volt irva Mauthner Alfréd 606. Tudja olyan könyvben, ami ugy csüng a falon felakasztva, mint a kalendárium.

(Csönd.)

B: (hallgat).

A: Na mit szól hozzá?!

B: Hát mi ebbe az érdekes. És mi ebben a vicc... És ha van benne, hol kell nevetni.

A: A vicc a telefon-könyvben van. Olvassa el csak a helyi forgalom távbeszélő előfizetők névsorát! Ott áll az M. betüs névsorban:

Mautner Alfréd gyógyszerész 606.

B: (Feje keblére hanyatlik): Maga szérum-tulok, megőrjit... (Bambán néz maga elé, rezignáltan): Meg fogok őrülni. (Kinos sejtelmekkel lelkében): Már megőrültem!

Máry.

Sztrájkoló anyák.

—

Egy község a tudós asszony ellen.

Olyan ügy foglalkoztatja most Biharvármegye fegyelmi választmányát, amilyenhez hasonló kevés történt még ezideig. Arról van szó ugyanis, hogy egy biharmegyei község minden lakója fellázadt a falu tudós asszonya ellen. Hosszu instanciákat irtak, gyüléseztek és küldöttséget is vezettek a szülésznő ellen, akiben nem bizik meg senkisem Rippán. A rippai asszonyok pedig sztrájkba léptek és elhatározták, hogy a tudós asszony tanácsait nem fogadják meg addig, amig az asszonyt el nem mozditják a népességi viszonyokra kétségkivül fontos állásából.

Már a belügyminiszteriumot is foglalkoztatta a különös eset, mert a jó rippaiak egyenesen hozzá fordultak panaszra. Az eset tulajdonképpen ott kezdődik, hogy egy pár évvel ezelőtt Morár Évát választották meg a rippaiak községi szülésznőnek. Egy ideig jól is ment minden, de azután elvesztették a községbeliek a bizalmukat Morár Éva iránt. Nem lehet tudni, hogy mi történt, mi nem történt, de a Morár Éva klienturája egyszeriben megcsappant, pedig a gyereksirás és bölcsődal továbbra is kihallatszott a kis parasztházakból. Nemsokára összebeszélt a községi előljáróság és elhatározta, hogy az asszonynak menni kell a faluból. Már a mult év októberében panaszt emeltek ellene a tenkei járás főszolgabirójánál egy párszor. És a tavaszszal — ez a humoros — deputáció Nagyváradra ment, Móricz Ernő dr. vármegyei főorvoshoz a különös ügyben. A deputáció szónoka egyenesen az elmozditását kérte a szerencsétlen nőnek.

Mindez, ugy látszik, nem volt elég, mert nemrégiben egyenesen a belügyminiszterhez járultak a rippaiak. Negyvenkét család és a községi előljáróság emelt panaszt Morár Éva ellen. Érdemes ideiktatni a különös irás egyik részletét:

... az nép, az egész község lakossága a bábaasszony iránt roppant ellenszenvvel viseltetik és a helyzet mindinkább fenyegetőbbé látszik válni s ugy annyira, hogy a szülőanyák ezen bábaasszony segélyé-

Fehérnemüt csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít FEUERSTEIN mosó intézete Piacz utcza 63.
FIÓK ÜZLETEK:
Piacz-utcza 42. sz. (Lamprecht palota). Arany János-utcza 15. sz.

nek igénybevételét megtagadták, a községi birót a fizetés folyósitásától eltiltották. Ezen ügyben beadott panaszunk sürgős elintézését kérjük, hiszen nem vagyunk Ázsiában, hanem Magyarországon élünk, ahol is közigazgatási rendszerünk szervezett . . .

Igy a derék rippaiak. A belügyminiszter természetesen az alispánt kereste meg ez ügyben. Az alispáni hivatal fölszólitására azután megtette jelentését a tenkei főszolgabiró is. A jelentés szerint szegény Morár Évát már hetekkel ezelőtt felfüggesztették és meginditották ellene a fegyelmi eljárást.

A debreczeni Ehrlich-oltások.

—

Horváth Károly dr. az eredményről.

Ma végre letelt az a kétszer-huszonn gy óra idő amennyi minimálisan szükséges arra, hogy az Ehrlich-oltások eredményét hozzávetőleg konstatálni lehessen.

A debreczeni beoltottakon ma ejtették meg az ilyen irányu tüzetes vizsgálatot. Horváth Károly dr. a kórház nagy tudásu főorvosa, aki kiváló ügyszeretettel foglalkozik a szenvedő emberiség egy részét megváltó szenzációs szérumhasználatával, kijelentette, hogy eddig az eredmény fényesnek mondható. Most már 10—12 napig megfigyelés alatt fogják tartani a négy beoltottat, akik teljes reménységgel tekinthetnek az ez idő alatti biztos meggyógyulás elé.

A vizsgálat eredménye.

Horváth Károly dr. — mint ezt megigérte — ma fogadta a hirlapirókat, hogy az előzetesen megejtett vizsgálat eredményéről nyilatkozatot tegyen. Eisemann Oszkárral,, hüséges asszisztensével már ekkor megvizsgálta mind a négy beteget. A vizsgálat eredménye alapján megálapitható, hogy a sebkinövések nedvezése teljesen megszünt, pirjuk (erős vörösségük) eltünt.

Ugyancsak megálapitható ugy a három nőnél, mint a férfinél, hogy az arzén semmiféle mérgezést, reakciót nem okozott. A négy beoltott kitünően alszik, étvágyuk nagyon jó s beosztattak a fentjáró betegek soraiba.

Olyan eredmény higanynyal csak 4—6 heti gyógykezeléssel volt elérhető, mint amilyent a szérumoltás 2 nap alatt eredményezett.

Érdekes, hogy az eddig beteg szájsebe két nap alatt teljesen eltünt, behegedt.

Orvosok a közkórházban.

A mai nap folyamán egyik orvos a másik után érdeklődött a betegek állapota felől. Nagyon sokan megelégedtek a telefonértesitésekkel, de többen személyesen megtekintették a betegeket.

A nap folyamán Hutiray József dr. Hütter Károly dr., Varga Emil dr., Tüdős János dr., Balkányi Emil dr., Szalay Béla dr. voltak kint megállapitani az eredményt.

SPORT.

—

A Debreczeni Vivóklub a mai nap folyamán megkezdte müködését. A Dégenfeld-tér 2. számu házban kényelmesen berendezett hatalmas vivótermekben máris pezsgő élet uralkodik, városunk egész uri társadalma jelenik meg a klub helyiségeiben, vetekedve forgatják magyar, olasz kardot és vitőrt egyaránt. A klub termei egész napon a tagok rendelkezésére állanak, szintugy a jónevü vivómestere: Sz. Benedek Sándor is. A legkiemelkedőbb jelenségnek pedig a senior csapat mutatkozik, eddig ugyanis városunkban az idősebb egyének nem igen kultiválták a sportot, most a vivóklub alkalmat nyujt ezeknek is a testedzésre. Az egylet már több, mint kétszáz tagot számlál, de egyre folynak még a klubban a beiratkozások.

A debreczeni kulturpalota.

*

Debreczen városa, — modernebb szellem lengvén át a városi tanácsi törekvéseket, — felülkerekedvén a törvényhatósági bizottságban a városatyáknak hosszu időkön keresztül, a konzervativizmus, a maradiság bilincseibe vert intellektualitása, — tényleg a fejlődés utjaira lépett.

A rohamos haladás kétségtelen jelei szembeszökők. A főtér fokozatos kiépülése a villamos világitás létesitése, a csatornázási, vizvezeték- és villamos vasut most folyó munkálatai bizonyságát szolgáltatják annak, hogy Debreczen lélekszámarányához képest nagy város akar lenni.

És minden bizonynyal az is lesz néhány egy évtized alatt.

Most legutóbb a mérnöki hivatal egy nagyon régi tervét hozták napirendre: a köztemetők és a hulla-égető ügyét.

Régiek, ismeretesek azok a törekvések, amelyek eme kettős s egymástól szinte el sem különithető tervhez füződnek.

Kovács József polgármester legutóbbi megválasztásakor programmbeszédében már jelezte abbeli szándékát, hogy a hullaégető felállitása müködésének egyik célját fogja képezni, dacára annak, hogy az országban még sehol sincs hullaégető, miután annak felállitása ellen, — elismerjük teljesen indokolatlanul, — küzd a vallásfelekezeti felfogás és az idők során még mindig el nem avult emberi kegyelet érzése.

A magunk részéről csak helyeseljük mind a két intézmény felállitását, ugy gazdasági,, tehát szociális, mint közegészségügyi szempontból.

Hatalmas területek szabadulnak igy fel idők multán, — gazdag terméssel kecsegtető földterületek s egészségügyi szempontokból kivánatos a hullaégető felállitása is.

De ennek a két intézménynek a létesitése nem tartozhat a város legsürgősebb feladatai közé.

Sok-sok intézményünk van, amelynek létsitése sokkalta előbbre való.

Ott van a legelsők közt a kulturpalota felépitésének ügye, amelyet sokáig halogatni nem lehet s a ránk váró sürgős feladatok közt a legelsők közt kellene megoldani.

A Csokonai-ház már nem képes azt a szép célt szolgálni, amelyet kitüzött maga elé. A városi muzeum mütárgyainak száma évről-évre szaporodik, a müpártoló egyesület hajléktalan s azzá válik a Gönczy egyesület stb.

Képtárlat berendezésére a városháza nagytermén kivül nincs alkalmas helyiségünk, miután pedig erre a teremre szüksége van a hivatalos adminisztrációnak, annak átengedése sok nehézségekbe ütközik.

Két zeneegyesületünk agilitása révén a zenei élet ugyancsak fellendült Debrecenben, ahol minden esztendőre 12—14 hangverseny esik a téli szezonban, világhirü müvészek fellépésével.

A Bika szálloda diszterme pedig infámisul rossz akusztikája miatt éppen csak hogy szükségből használható. A Bika szálloda tervbe vett ujraépitésével pedig még ettől a zenei menhelytől is elesnek.

A Csokonai kör, Szabad iskola stb. mind arra alkalmatlan helyiségekben bujdokol, hol itt, hol ott.

A kulturpalota kérdésével együtt kellene megoldani a szinház ujraépitésének kérdését is, talán éppen ugy, hogy a mostani szinház alakitassék át kulturpalotává, lévén telke elegendő a még esetleges épitkezések létesitésére.

Nem szólunk itt a pénzügyigazgatósági palota, a postaépület, csendőrparancsnoksági középület felépitésének sürgős megoldásáról, vásárcsarnok létesitéséről.

Egyszerüen konstatáljuk, hogy sokkalta sürgősebb feladatok teljesitése előtt állunk, semhogy a város fejlődésének munkaterve központi teendő és hullaégető kemence felállitásával zavartassék meg.

Sz. Z.

A Kuria elnökét meglopták.

—

Betörő Günther Antalnál.

A fővárosban érdekes lopás történt. A károsult Günther Antal, a Kuria elnöke, illetve a leánya, akinek ékszereit ellopta egy betörő. Az esetről budapesti tudósitónk a következőket táviratozza:

A Liszt Ferencz-tér 14. számu ház a piarista-szerzeté. A háznak gondnoka: Günther Antal volt igazságügyminiszter, a Kuria elnöke. A nyáron renoválták a régi épületet, mig Günther a családjával Iglón üdült. Szeptember elsején jöttek vissza a fővárosba. Azon a napon eltünt a lakásból Günther leányának aranyórája és lánca. Güntherék 400 korona kárt jelentettek be a rendőrségen.

A VI. kerületi kapitányság, mely a nyomozást vezeti, megállapitotta, hogy a tolvaj az utcai ablakon keresztül jutott be a lakásba. A lopás napján még meszelték az épület homlokzatát. A meszelőmunkások létraállványokon dolgoztak és látták, hogy egyik társuk, Rácz Imre kőmives bemászott az ablakon.

Kihallgatták Rácz Imrét, aki bevallotta, hogy bemászott az ablakon, de tagadta a lopást. Hogy miért mászott be Güntherék lakásába igy adja elő:

— Meszeltük a homlokzatot. Az ablakok zsákokkal voltak betakarva. Amint álltam a létraállványon, egyszerre csak ugy éreztem, hogy a zsák mögül egy kéz bujik elő, amely megfogja a lábamat. Félrehuztam a zsákot és láttam, hogy Güntherék szobaleánya. Csinos leány volt, hát én bemásztam hozzá . . . De nem loptam el semmit.

Uj! Hangszer üzlet megnyilt! Uj!
Szendrő Sándor modern hangszer üzlete Debreczen, Batthyány-u. 22. sz. a.

Minden kőmives megmondhatja, hogy ezt gyakran megtesszük.

Több tanut hallgatnak ki a napokban, azok majd elmondják, hogy a kőmivesek között csakugyan ez-e a szokás?

Hajsza egy gyilkos után.

Négy vármegye csendőrsége mozgósitva

A sárréti nádasokból riadva szállnak fel a madarak, vad hajsza üzi ki őket évtizedes nyugalmukból. Hajléktalanul keringenek a nádtenger felett a vad liba csoportok, kakastollas csendőrök bukkannak fel előttük minduntalan.

Hajtóvadászat van a nádasban. Elkeseredetten üldöz egy egész csapat csendőr egy dult embert, aki meggyilkolt egy marhakereskedőt a hájói dombon a Püspök-fürdő mellett s azután véres, halálos bosszut állt anyósán, mert utbaigazitást adott ellene az üldöző csendőröknek.

Szirb György marhakereskedőt a pénzeért gyilkolta meg, özv. Vitális Lászlónét pedig azért, mert e tettét elárulta.

A gyilkosra Berettyószentmárton zsidótemetőjében végre is rátaláltak a csendőrök.

Három csendőr látta meg s rákiáltották a szokásos:

— *Megálljt.*

Vitalis Imre puskájából egymásután lőtt: *Várady* József komádi őrsvezetőt találta a lövés, *Kunos* János csendőrtizedes pedig 11 söréttel a testében karján és mellén vérzett. *Szilágyi* Sándor csendőrtizedes visszalőtt ugyan Vitalisra, de a golyó nem találta.

Azután megérkezett a csendőrőrjárat, mely 57 lövést tett a gyilkos után, de egyetlen lövés sem talált. E közben Vitalis megszökött.

A két megsebesült csendőrt *Leszkay* Gyula volt képviselő *debreczeni* lakos beretytyószentmártoni lakására szállitották.

Most azután ugy menye: a bihari, kolozsi, szilágyi és hunyadi csendőrséget összevonták s a szentmártoni határt valósággal csendőrgyürü fogja körül.

A gyilkosnak büntársa is van Sándor István földmives, aki a régi betyárromantika hatása alatt rejtegette a betyárt, étellel, itallal látta el. Sándor Istvánt ma a csendőrség letartóztatta.

A sárréti nádasok felett az éjszakában lövés-lövést ér . . . Magyarországon . . . egy kulturállamban.

*

A veszedelmes rablógyilkos az ujabb legszenzációsabb büntetői közül való: a régi magyar betyárvilág szivós virtusaival s a gazemberek modern időkbeli eszközeivel dolgozott; — titokzatos, rejtélyes utakon járt világéletében s most is, hogy két ember élete terheli a lelkét, a régi szegénylegények utvesztőin kalandozik s immár közel egy hete dacol a csendőrökkel, akik viszont ugyancsak aféle legények ma is, mint a pandurok voltak valaha. A Sárrét rengetegén megujult a régi élet: csendőrlovak patája vágja-dagasztja a nádi zsombékot s benn a némaságban, ember nem járta szövevények sürüjében bujdosik a betyár.

Előkerült a régi szegénylegény élet minden rekvizituma. A haramia, a nádas, a Lankaszter, a fokos, a csendőrök — s bogárhátu kicsi házak alján már nóták is beszélnek a Vitalis Imre nagy véres tettéről, kegyetlen üldözéséről és vigasztalan bujdoklásáról. Igy szól a sárréti nótafa:

Vitali Imrének véres a fokosa
Nádasok vizében tisztára se mossa
Három nap, három éj, három sötét éjen
Bajomtól Bárándig bujdosik a réten.

A bárándi csárdás ha látta, — nem látta
Vitalis Imrének teli tarisznyája,
eTli tarisznyája, jól hordó puskája,
Nem fél ha a zsandár százával megy rája.

De rémhirek is keringenek Vitalis Imréről. A sárréti községekben mindenütt nagy most az izgatottság, mert mindenütt attól tartanak, hogy betoppan a haramia. — Tegnap Berettyóujfaluban a legnagyobb izgatottságot keltette az a hir, melyet szájról-szájra adtak tovább s amely arról beszélt, hogy Vitalis Imre megölt egy harmadik embert is. Valami vándorló ablakostót az ujabb áldozat, akiről leszedte a gyilkos minden ruháját s abban öltözött, hogy igy feltünés nélkül tovább menekülhessen. Beszélték az emberek, hogy meg is találták a tótlegény hulláját a nádasban . . .

MINDENNAPI KRÓNIKA

*

DALOK AZ ŐSZRŐL.

Meglepnek bús sejtések,
Amint sárga fákra nézek.
A levél csöndben hull alája,
A szél egy gyönge sóhajára,
S az emberen, ha varga, költő,
Már ott feszül a drapp felöltő.

A galérból naponta már ma
Egy is elég. A nap sugára
Nem csal homlokra verejtéket;
Mint kihült sziv, már az sem éget.
A vágyaktól már ki se bősz.
Te tetted ezt, kegyetlen ősz.

Az őszben csak a busat látja,
A természetnek sok barátja.

Megsiratják a hulló lombot,
S gyötrik őket hasonló gondok.

Engem az ősz meghat bizonnyal,
Ám nem nézem bús fájdalommal.

Igaz: elhullnak a virágok,
De én hamar rájok találok.

Sóhajt az ősz, — virágok hullnak,
Ám künn a korzón kivirulnak.

Hiába: nagy az ősz varázsa,
Az embert mind megbabonázza;
Ha jö, kihal minden mosolygás,
És sóhajt hallasz egyre, folyvást.

Egyik a lombokat siratja,
(Ez nem költő, az istenadta)
Másik borus — és ez a költő,
Mert nincs kiváltva — a felöltő.

Járom a korzót szeretettel.
S elmerengek az asszony-népen.
Szemem megakad csunyán, szépen.

Járom a korzót szeretettel.
És látok annyi szép virágot, —
Megnőttek haj a kis leányok.

Járom a korzót szeretettel.
Itt egy szép asszony, ott a másik,
Be kár, hogy mind, mind elvirágzik.

Járom a korzót szeretettel.
Hervadt arcokon eltünődve,
Oh mért is van mindennek ősze!

Sikkasztó vasuti pénztáros

A kártyaszenvedély áldozata.

Ungár Miksa, a szegedi vasuti állomás egyik pénztárosa — mint Szegedről jelentik — tegnap megjelent az ügyészségen és bevallotta, hogy hosszu idő óta körülbelül *nyolcezer koronát sikkasztott el* a jegyekért befolyt pénzből. Ezt a pént kártyán vesztette el. A vizsgálóbiró a bünös embert azonnal letartóztatta.

Ungár a vizsgálóbiró előtt töredelmes vallomást tett, részletesen elmondta, hogyan végezte a sikkasztásokat.

— Ötven koronával kezdtem, — vallotta a sikkasztó. Kellett nekem ez a pénz; nyerni akartam a kártyán. Azt hittem, hogy majd ebből sok pénzt tudok csinálni. Vesztettem. Másnap száz koronát vettem ki a pénztárból. Aztán kétszázat. Mindig vesztettem. Üldözött a balszerencse. Tegnap 1300 koronát vettem ki. Nagyban akartam játszani, hátha igy visszajön a pénz. Ez is elveszett. Ma ötszáz koronát vittem el. Nem mertem többet. Ez is elveszett. Nagyon megtört a balszerencse. Minden reménykedésem oda van . . . Már nem tudtam benne bizakodni, hogy nyolcezer koronát vissza tudjak magamnak hóditani. Elvesztem . . . Itt vagyok, bevallom a bünömet. Tartóztassanak le. Megérdemlem . . .

Aztán elmondta, hogyan követte el a rendszeres sikkasztásokat. A vasuti jegyeket ötven-ötven darabot tartalmazó csomagokban őrzik a vasutnál. A pénztáros azokat a csomagokat, amelyekben Szeged—Budapest vonalra szóló első és második osztályu gyorsvonati jegyek voltak, kibontotta, kivett azokból negyvennyolc darab jegyet, s a helyükre pedig a szomszédos állomásokra érvényes olcsóbb jegyeket tett. Az elszámoláskor azután azt mondotta, hogy az olcsóbb jegyeket adta el a drágább jegyeket tartalmazó csomagokat pedig sértetlenül adta vissza. Ha egy ilyen csomagot véletlenül kibontottak, a tetején ott találták a megjelölt utvonalra szóló két darab jegyet és igy senki sem gyanakodott. Azt sem sejtették, hogy a két jegy alatt olcsóbb harmadosztályu jegyek vannak.

A sikkasztó pénztáros a kártyaszenvedély áldozata. Állandó vendége volt az egyik szegedi kávéháznak, ahol mindenféle hazárdjátékot játszanak. Mindig sok pénz volt nála. Ha vesztett, titkolta; ugy tüntette föl a dolgo, mintha kedvezett volna neki a szerencse. Olyankor, ha két-háromszáz koronát összenyert, elővette az óráját és azt mondta:

— Mennem kell. Kinn kell lennem a pénztárnyitásnál.

A vasutnál nagyon biztak benne. A sikkasztásról nem tudtak semmit. Ungár vallomása után a vizsgálóbiró értesitette az esetről az állomásfőnököt; igy derültek ki a hosszu idők óta folytatott üzelmek. Az állomásfőnök az államvasutak nevében megtette a följelentést a sikkasztó jegypénztáros ellen. A vizsgálatot azonnal megkezdték. Hire jár, hogy az elsikkasztott összeg jóval nagyobb nyolcezer koronánál.

A ma megkezdett rovancsolás alkalmával a jegypénztárban találtak egy levelet, a melyet Ungár irt a rovancsoló-bizottságnak. Ebben elmondja, hogy augusztus 29-ike óta sikkasztott. A megtévedt ember nős, több gyermeke van. Ismerőseit nem lepte meg a letartóztatás, hetek óta suttogtak róla, hogy a pénztáros nem megengedett uton szerzi azt a sok pénzt, amivel az embereket kápráztatta.

Uj! nőidivat üzlet Uj! Wanger Sándor

A legujabb angol és franczia női szövet ujdonságok megérkeztek s azokat a legolcsóbb árban fogom t. vevőimnek árusitani.

A legelegánsabb costümök szolid árban, eredeti párisi modelek után készülnek.

nőidivat salon

Balthyányi-utcza 1. szám.

Crippen és miss Le Neve!

A feleségyilkos orvos bünpöre.

A londoni biróság előtt tegnap volt a *Crippen-bünpör* tárgyalásának második napja. A mult héten megnyilvánult érdeklődés még fokozódott és akik nem jöttek korán a tárgyalásra, azok kiszorultak a teremből.

Crippen, akit a fogház kocsiján vittek a biróságra, most már sokkal nyugodtabban viselkedett, mint az előző tárgyalásnál. Izgatottabb volt *Miss Le Neve,* akit többször ájulási rohamok is fogtak el. Majd apatikusan ült, alig vett tudomást a tárgyaláson történtekről és csak akkor látszott figyelni, mikor a biróság felmutatta Crippen feleségének rendkivül gazdag toilettjeit. Parókát viselt, valószinüleg azért, hogy eltakarja rövidre nyirott haját. A tárgyalás második napjáról a következőket táviratozzák Londonból:

(A holttest föltalálása.)

A tárgyalás tegnapi napján az ügyész tartott hosszabb beszédet. Miss Le Neve-vel csak röviden foglalkozott. Kijelentette, hogy csupán azzal vádolja a leányt, hogy mikor Crippennel végrehajtotta a gyilkosságot, akkor *ő is segitett annak eltitkolásában és Crippen szökésében.* Hosszasan foglalkozott a Crippen lakásán talált holttest orvosi vizsgálatának eredményével. E szerint nagyon valószinü, majdnem bizonyos, hogy a talált holttest felismerhetetlenné darabolja össze. Találtak azonban a hulladarabok között egy hajcsomót, melyben olyan hosszu hajszálak voltak, hogy azok csak nőtől származhattak.

Találtak azonkivül egy reformalsóruhát, derékot és nadrágot egy darabban, egy női inget és egy férfihálóköntöst, melyen ugyanannak a cégnek a jelzése volt, ahonnan Crippen szokott vásráolni. Megállapitotta továbbá az orvosi vizsgálat, hogy a hullarészekben egy feltétlenül halálos méregnek, az alkáli tartalmu hioszcinnek maradványai vannak. A nyomozás pedig kideritette azt, hogy Crippen január 19-én öt centigrammot vásárolt ebből a méregből, állitólag homoepatikus célokra. Mindezek arra vallanak, hogy a gyilkosságot Crippen követte el.

(Crippen házasélete.

Dew detektivfelügyelő elbeszélése nyomán ismertette ezután az ügyész Crippen házaséletét. Julius 8-án, a gyilkosság előtt, Dew felkereste Crippent, hogy adjon felvilágositást felesége hollétéről. Crippen ekkor a következőket mondotta el:

— Mielőtt feleségemet 1893-ban nőül vettem, őt — aki akkor tizenhét éves leány volt — egy férfi tartotta ki. Szerettem és feleségül vettem, hogy megmentsem az elzülléstől. 1900-ban jöttünk Angliába és akkor az asszony akaratom ellenére a szinpadra lépett. Magatartása ezóta türhetetlenné vált. Kijelentette, hogy megunt engem és dicsekedett, hogy előkelő férfiak szerettek belé. Mikor egyszer több hónapi utról visszatértem, megtudtam, hogy egy Millert nevü artista járt gyakran házunkhoz. Feleségem meg is mondta, hogy nagyon szereti Millert. Négy évvel ezelőtt távozott a szinpadról és azóta külön háztartásban éltünk. Gyakran megfenyegetett azzal, hogy végleg elhagy egy férfivel. Január 31-én kijelentette, hogy olyat fog tenni, amiből nagy botrány lesz. Mikor másnap este hazajöttem, feleségem nem volt otthon.

Az ügyész ezután elmondotta még, hogy Dew felszólitotta Crippent, hogy intézzen apróhirdetést feleségéhez és szólitsa fel a visszatérésre. Crippen ezt megigérte, de nem tette meg.

(A tanuk.)

A tárgyalás végén még tanukihallgatások voltak. Egyik tanu szerint Crippen és felesége jó viszonyban éltek egymással. Crippen ügyvédje azt kivánta, hogy engedjék meg Crippenek, hogy Miss Le Neve-vel beszélhessen. A biró azonban elutasitotta ezt a kivánságot, épp ugy mint azt a másikat is, hogy Le Neve-t kaució ellenében szabadlábra helyezzék.

A tárgyalás folytatását a biróság holnapra tüzte ki.

A debreceni egyetem és az orvos-mizéria.

Községek orvos nélkül.

A debreczeni teljes egyetem mielőbbi felállitásának szükségessége mellett meggyőző módon érvel az a közeli vidékről érkezett panaszos levél, melyet a *Debreczeni Protestáns Lap* legutóbbi száma közöl. A levél,, amely a magyar közegészségügyi viszonyoknak megdöbbentő tükrét adja, igy hangzik:

A budapesti egyetem centralizációjának különös hátrányát érzik a *Debreczen vidékéhez tartozó falvak,* mert hogy az alább érintendő eset nem egyedül áll, az valószinü.

A tizezer lakosu biharmegyei *Derecskének* manapság egy orvosa van, aki helybeli születésü s az előző községi orvos távozásával annak helyére is megválasztatott, mert ottani magán orvos. Mint járási főhelynek, kellene még egy orvosának lenni Derecskének, azonban ez betegsége folytán hosszabb szabadságot kapott. Derecske tudvalevőleg össze van csatolva az 1200—1300 lakosu Tépével, ahol hetenkint egy napon szintén van foglalkozása az orvosnak.

De még ez sem elég. *Egy félesztendő óta a hajdubagosi körorvosi állás üresedésben van.* Az első pályázat alkalmával egyetlen pályázó volt, akit meg is választottak, de mostani tartózkodási helyén örökséghez jutván, az állást nem foglalta el. A második pályázat most járt le s *egyetlen pályázó sem akadt,* ugy hogy az eddigi ideiglenes állapot állandóvá kezd lenni, mikor a régebben önmagában három orvossal biró Derecske egyetlen orvosa kénytelen a hétnek innét valamelyik napján Hajdubogasra s aztán Sárándra átmenni. Mindenik község ugy 1500—1600 lakosu. Tehát egyetlen orvos ügyel fel négy községben, körülbelül 16.000 ember egészségére, melyhez kell venni a tanyákon s esetleg máshelyeken levő praxist? S miért? Mert talán kevés a fizetés? Legkevésbbé, hiszen a hajdufogarasi körorvosnak egyéb kompetencia mellett 1600 koronája van, egy kongruás lelkészi fizetés, amellett, hogy praxissal 6000-ig vagy azon felül viheti s mint mondottuk, a jelenlegi egyetlen derecskei orvos először egyedül magán-praxisból élt. Ha ne mtartjuk is nagy fizetésnek, mindenesetre meg lehet tehát belőle élni, hiszen *Mikepércsnek* sincs orvosa, melyre szintén számithat ügyes orvos.

Egyedüli indok, mert ez a vidék nem termel erre a pályára képzett egyéneket. Inkább tengődnek kevesebb jövedelemmel Pesten, vagy elmennek hazájokba, hol ha örökség nem is néz reájok, van egy csomó ismerős. Régi igaz közmondás: nescio, qua natale solum dulcedine cunctos trahit s az idegenbe került hivatalnoknak épen Magyarországon sok keserü tapasztalatot kell tennie a parvenu-nek lenézése és a nepotizmus miatt. Az lenne aztán a keserves állapot, ha az erőfeszitő munka miatt Derecskének egyetlen orvosa is beteg lenne s egy napon egy kisebb vármegyének felét kitevő terület orvos nélkül maradna.

A budapesti egyetemi centralizació átka volna az, hogy országunk legmagyarabb vidékén a felvilágosult XX-ik században igy gondoskodnak az emberek egészségéről. A gróf Tisza és Náray-Szabó által emlitett magas nemzeti és pénzügyi szempontok mellett ilyen helyi érvek is nyomhatnak valamit a mérlegen. Kéteségtelen dolog ugyanis, hogy az alföldi városok között legnagyobb vidéke éppen Debreczennek van.

A koleragyanus asszony.

A holttestet fölboncolták.

Jelentettük már, hogy *Balajthy* Elekné tegnap hajnalban Lorántffy-utcai lakásán koleragyanus tünetek között megbetegedett. A hatósági orvosok megállapitották, hogy az asszony epilepsziás és hogy ezt a baját enyhitse, sok konyakot ivott; ez okozta koleratünetes megbetegedését. Tegnap délután az asszony *meghalt.*

Mióta az orvosok megvizsgálták, azóta állandóan eszméletén kivül volt. Epileptikus rohamai már régibb keletüek, de ez a mostani rohama sulyosbodott azzal, hogy férje tegnap éjszaka sok konyakot itatott vele. Ez roppant nagy rombolást idézett elő az asszony szervezetében ugy, hogy ez közvetlen előidézője volt hirtelen halálának.

Rostás István rendőrfőkapitány azonnal intézkedett, hogy a holttest hatóságilag boncoltassék fel. Mikor a főkapitány ezen intézkedését foganatositani akarták a hatósági közegek és kimentek a hulláért a halottas házhoz, az elhunyt asszony férje majdnem ellenszegült a hatóság intézkedésének és nem akarta kiadni a holttestet. Később mégis belenyugodott a hatósági intézkedésbe, mire a rendőrség elszállitotta a holttestet a kórházba, ahol *Tüdős* Klámán dr. és *Balkányi* Emil dr. kerületi orvosok ma délután felboncolták. A boncolásnál a rendőrhatóságot *Boldizsár* Kálmán dr. tb. rendőrfőkapitány képviselte.

A boncoló orvosok megállapitották, hogy az asszonynak nagyfoku *gyomor- és bélfekélye* és ebből keletkezően bélszükülete volt, innen hashártyagyuladást kapott, mely annyira előrehaladott stádiumba lépett, hogy szivszélhüdést eredményezett. Ez okozta az asszony halálát.

A mindenható püspökök.

Sulyos rendszabályok a papok ellen.

A pápa legujabb dekrétuma.

Az „Acta sedis apostolica", a szentszék hivatalosának augusztus 31-én megjelent száma egész sorát közli a fontos pápai rendeleteknek, melyek közül nagy feltünést fog kelteni, de már minket is érdekel az arról szóló dekrétum, hogy az eddigi gyakorlattól eltérően a pap állásából mikor mozditható el? Eddig kánonszerüen beiktatott pap állásából kánonszerü eljárás nélkül elmozditható nem volt. A dekretum ezt a hosszadalmas eljárást most megszünteti, amennyiben taxative fölsorolja azokat az elveket amelyekben a püspök köteles az egyház kerületéhez tartozó papot állásából elmozditani.

Ezek az esetek: elmebetegség, tudatlanság, mely az egyház tekintélyét veszélyezteti; testi törődöttség és betegség, melyek a papot akadályoznák kötelességei teljesitésében, ha hivei, bár igaztalanul és nem is valamennyien, ellenszenvet táplálnak iránta, rossz kezelése, a plebánia ügyeinek elhanyagolása és engedetlenség a püspök iránt fontos dolgokban.

Akit a felsorolt esetek valamelyikével vádolnak, azt a püspök felszólitja állásának elhagyására. Ha a felszólitásnak nincs foganatja, a püspök két examinátorral megtárgyalja az ügyet és szavazattöbbség állapitja meg az eltávolitást. Az illető pap felebbezhet az itélet ellen, de megint csak saját püspökéhez, aki aztán két konzultátort vesz maga mellé és megejti a reviziót. A dekre-

Legjobb a Békési Róza „Csikós" szappana.

tum máris életbe lépett és minden felmerülő esetet ezután e dekretum rendelkezései szerint fognak elbirálni.

Ez a dekretum, amely oly ártatlannak látszik, tulajdonképpen egy uj római hatalmi kérdésnek a burkolására szolgál és a Rómától függő püspökök kezébe szolgáltatja az addig legnagyobbrészt független és önállóan eljáró lelkészkedő papságot, akik addig sok esetben az ország és a nép hangulatához alkalmazkodva, Rómától fügegtlenül jártak el. A kilenc pont akármelyike adott alkalommal éles fegyverré válik a püspök kezében, melylyel a renitenskedő, nem a püspök kiméletlenül lesujthatja. Ha esetleg nem bizonyithatná be a püspökség az illető pap vétkességét a felsorolt kilenc pont alapján, ugy az egyház tekintélyét sértő gyanu alapján fogják ezentul a püspökkel ellenkező nézeten lévő lelkészt ártalmatlanná tenni. Szó van a dekrétumban a püspök iránt kötelező alázatosságról is, mintegy figyelmeztetőül, hogy a lelkészkedő pap mindenben köteles a püspök nézetét vallani, ha a kilenc pontban foglalt esetek valamelyikének következtében viselt állásáról nem akar lemondani.

Arviz mindenfelé.

—

Nagy katasztrófa Brünn környékén.

—

Száz ház beomlott.

Brünnből táviratozzák: A magas vizállás következtében ma reggel Kunowitzban legalább száz ház beomlott. Valószinüleg több ember is vizbefult, eddig azonban semmi bizonyosat nem lehetett megállapitani. Báró Heinold ma Kunowitzból az áradás szinhelyére megy. A Kunowitz—Ungarisch Ostrau és Kunowitz—Ungarisch Hradisch vasuti vonalak el vannak árasztva. A forgalmi zavar valószinüleg három napig fog tartani.

Ungarische-Astrauban 14 ház összeomlott Ungarisch-Brodban a külváros még mindig igen veszélyes helyzetben van. Számos emberélet forog kockán, mert nem lehet a külvárost megközeliteni. A „Lidove Novine" jelentése szerint Ungarisch-Brodban és a közelében lévő Aujezdben több ház bedőlt. Luhatschowitzban az összes hidakat elsodorta az ár. A nyaralókat eldöntötte a viz. A perani kerületben a Bistienka-patak kilépett medréből. Csendőrséget vesznek igénybe a segélynyujtáshoz. Az északi vasut Zlin-Vizovitz vonalán a forgalom szünetel. A viz apadása sehol sem konstatálható.

Árviz Trencsénmegyében

Szucs községet a rajta keresztül folyó kis patak, mely a több napos esőtől megdagadt, teljesen elárasztotta. Eddig számos ház összedőlt és tömérdek háziállat pusztult el. Több ember eltünt. Trencsénből két század katonaság ment Szucsra, hogy a mentési munkálatoknál segédkezzék. Az egész megyében árvizveszedelemtől tartanak, mert a Vág vize folyton emelkedik.

Másfél millió a vasut kára.

Temesvárról táviratozzák: Tegnap Karánsebesről Temesvárra érkezett Zelovits államvasuti igazgatóhelyettes és Felszeghy szegedi államvasuti üzletvezető, akik a mult heti krassószörényi árvizkatasztrófa után az álalmvasuti vonalak rongálódásait szemléltek meg. A szemle után a kiküldöttek a magyar államvasutak kárát másfél millió koronára becsülték.

Katasztrófa Romániában.

Bukarestből jelentik: A verciolóva—bukaresti vasutvonalat a már napok óta tartó esőzés teljesen elárasztotta. Egy mozdony, melyet ma reggel egy órával a verciolóvai gyorsvonat elinditása előtt a vonal megszemlélése végett elinditottak, a Tapolnica folyón átvezető hidon kisiklott. A mozdonyvezető, három kalauz és egy vonatvezető azonnal meghalt, a fütő életveszélyesen megsebesült.

A sámsoni legényhalál.

—

Esküdtszéki főtárgyalás.

A debreczeni kir. törvényszék esküdtbirósága ma folytatta a *Kaprinyák* József 22 éves nyiradonyi földmives bünügyét, amely ujrafelvétel utján került ismét tárgyalás alá.

A vádlott a mult és augusztus havában egy *Szupper* György nevü barátját egy korcsmában minden előzetes szóváltás nélkül egy üveggel ugy vágta fejbe, hogy az elesett, mire Kaprinyák a nála volt vasbottal még több ütést mért a legényre. A korcsmai verekedésért ez év tavaszán a törvényszék elé került Kaprinyák, akit egy évi és hat havi börtönre itélt. Időközben a megvert legény meghalt és az orvosi vizsgálat megállapitotta, hogy halálát a korcsmai verekedés okozta sérülések idézték elő. Igy került az ügy ujra az esküdtbiróság elé.

A mai napon folytatott tárgyaláson több tanut hallgatott ki, valamint bemutatták a hivatalos hatósági orvosi bizonlyatot, amely igazolta, hogy a korcsmai hős ütlegeinek következtében halt meg Szupper György.

Az esküdtek halált okozó sulyos testi sértés büntettében mondta ki bünösnek Kaprinyák Józsefet s e verdikt alapján a törvényszék három évi fegyházra itélte; a büntetésből az eddig fogságban eltöltött tizenegy hónapot beszámitotta a biróság. A vádlott semmiségi panaszt jelentett be az itélet ellen.

HIREK

—

Debreczeni bakák öröme.

Husz fillér pótdijat kapnak.

Nagy örömet fog okozni a debreczeni honvédek között az a sürgöny, amelyet a honvédelmi miniszter intézett a debreczeni honvédparancsnoksághoz. A miniszter a hüvös, esős időjárásra való tekintettel napi husz fillér pótdijat engedélyezett azoknak a katonáknak, akik részt vesznek a most folyó katonai gyakorlatokon.

A humánus eljárás eddig példa nélkül áll. Arra már volt eset, hogy bizonyos katonai ünnepeken dupla zsoldot kaptak a legények, de az még nem fordult elő, hogy huzamosabb időre állandó pótdijban részesüljenek.

A miniszter intézkedése minden körülmények között dicséretet érdemel. Ugy tudjuk, hogy ez a rendelkezés nemcsak a debreceni parancsnokság kerületébe tartozó honvédeket érdekli, hanem az egész ország gyakorlatozó honvédségét, amely bizonyára örülni fog a nem mindennapi intézkedésnek.

A napi husz fillért nem készpénzben kapják meg a legények, hanem ezen a pénzen az élelmezést fogják megjavitani. Nem nagy pénz az a pár fillér, de ott, ahol egy-egy ember napi élelmezése 28—35 fillérbe kerül, husz fillér nagyon sokat jelent.

Ezentul tehát a gyakorlaton jobb kosztot kapnak a legények. Bizonyoson kedvvel is fogják végezni a bizony nagyon sokszor igen terhes háborusdit.

—

— **Lapunk legközelebbi száma a holnapi ünnepnap miatt, — amikor a nyomdaszemélyzet nem dolgozik, szombaton a rendes időben jelenik meg.**

— **Vilmos császár Magyarországon.** *Pécsről* jelentik: Vilmos német császár, aki e hó 16-án látogatja meg Bécsben a királyt, Nagykanizsán, Szombathelyen keresztül Pécsre érkezik, majd Mohácson száll ki, ahol a trónörökös vendégeként Frigyes főherceg fogadja. Vilmos császár hajón megy szarvas lesre s e hó 20-án Bécsbe megy vissza.

—**A vármegye őszi közgyülése.** Hajdu-vármegye állandó választmánya ülést tartott *Kovács* Gyula alispán elnöklete alatt, melyen elhatározták, hogy a vármegye őszi közgyülése szeptember hó 26-án tartassék meg.

A főiskola tanévmegnyitó ünnepélye. Folyó hó 9-én pénteken lesz főiskolánk tanévmegnyitó ünnepélye és pedig: délelőtt 10 órakor kezdődik a Nagytemplomban isteni tisztelettel. Az isteni tisztelet után délelőtt 11 órakor főiskolánk disztermében lesz az ünnepély második része. Debrecen város közönsége a főiskolánk iránti szeretetének a főiskolai események iránti érdeklődésének lépten-nyomon számtalan jelét adja. Sajátszerü, hogy a tanévmegnyitó ünnepélyek a város közönségének minden nagyobb részvétele nélkül szoktak megtartatni. Nyilván, mert a közönség ezt az ünnepélyt valamely hivatalos aktusnak tekinti, mely csak a hivatalos közegek számára van rendelve. Ez ünnepségre ezuton is tisztelettel meghivom Debreczen szab. kir. város közönségét, kérve, hogy azon családtagjaikkal együtt megjelenni sziveskedjenek. Igy válik teljessé a mi ünnepségünk. *Akadémiai Igazgatóság.*

— **Napoleon Viktor regénye.** Brüsszelből táviratozzák: *Albert* király ma fogadta *Napoleon* Etör herceget, akinek *Klementina* hercegnővel a napokban lesz az esküvője. Az esküvő eddig azért nem volt megtartható, mert a herceg ezelőtt pár évvel Svájcban morganatikus házasságot kötött s e házasságból három gyermek származott. Ez a házasság sok gondot okozott, mig elsimithatták, miután anyakönyvvezető előtt is megköttetett.

— **A rendőrség egészségügyi razziája.** A rendőrfőkapitány által elrendelt piaci vizsgálatokat ma is megtartotta *Balkányi* Ede dr. tb. városi főorvos és *Ozory* István dr. rendőrkapitány. Ma is sok éretlen gyümölcsöt koboztak el. A kerületi őrsparancsnokok vizsgálatának eredményeként 114 háztulajdonos ellen tettek feljelentést, melyek közül 92 esetben kihágási, 22 esetben közigazgatási uton toroltatnak meg a visszaélések.

— **Ovás az Borromeus-enciklika ellen.** *Gálszécsről* jelentik: A felsőzempléni református egyházmegye tegnap tartotta őszi közgyülését. A bánóci egyház fennállásának 300 éves jubileumáról Hutka esperes emlékezett meg. Dókus Gyula legidősebb tanácsbirót, Zemplénmegye alispánját vármegyei szolgálatának 40. évfordulója alkalmából az esperes üdvözölte. A Borromeus enciklika ellen Péter Mihály óvást emelt és elhatározta, hogy a jus placeti ünnepies megerősitését illetékes helyen szorgalmazni fogja. Dókus Ernő, akit a tiszáninneni egyházkerület főgondnokává választottak meg, lemondott az egyházmegyei gondnokságról és ez alkalommal megható beszédben bucsuzott el a közgyüléstől, amelynek nevében Péter főjegyző intézett beszédet a gnodnoksághoz.

— **A Junga-család névmagyarositása.** Megirtuk néhány nappal ezelőtt, hogy Junga Sebő honvédszázados családja magyarosi-

Koncz József Fest, Vegyileg Tisztit mindennemü ruhákat kifogástalanul és legjutányosabban. Főüzlet és gyár: Arany János-utcza 10. Fióküzletek: Batthyány-u. 2. sz. és Vár-u. 3. szám (Zenede udvar.) Alapittatott 1903. Telefon szám 701.

tani fogja a nevét és ezzel nagy szenvedéseiknek utolsó sóhaját is ellehelik. Most már jöjjön az uj élet, a boldogság. Ma a hivatalos lapban csakugyan ezek a sorok jelentek meg:

Kiskoru Junga Ágoston, Sebő és Aladár kassai születésü bpesti lakosok családi nevének „Endrődi"-re kért átváltoztatása az 1910. évi 125.301. számu belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

— **Megszüntek a debreczeni sztrájkok.** A kőmüves- és ácsmunkások sztrájkja a mai napon megszünt. A mesterek a munkások követelésének egyetlen pontját sem teljesitették. A sztrájkolók, látva a küzdelem meddőségét, ma reggel mindannyian munkára jelentkeztek.

— **A nagy repülőversenyek.** Párisból táviratozzák: Tegnap végződött be a havre—trouvillei nagy verseny. Utolsónak maradt a távolsági dij eldöntése, amely egyuttal gyorsasági verseny is volt. Délután négy órakor szállott föl *Morane*, a Blériot-pilóta és rendkivül rövid fordulókban 12 perc 46 másodperc alatt tette meg a kitüzött utat, amely 19.200 méter volt. Második lett Aubrun 13 perc 35 másodperc alat, harmadik pedig Simon (14 perc 8 másodperc). Mind a hárman Blériot-féle monoplánon repültek. Érdekes, hogy *Latham* csak negyedik tudott lenni. A magassági dijat szintén *Morane* nyerte meg, akinek viágrekordját senki sem veszélyeztette. Az utasdij nyertese a német *Wienciers*. Erős szélben futotta be Antoinette-monoplánon a 60 kilométert.

Páris, szeptember 7. *Weyman* amerikai aviatikus ma indul katonai tipusu repülőgépén a százezer frankos Michel-dijért a clermont-ferrandi versenyben. A szabályok szerint hat óra alatt kell megtennie az utat egy utassal. A távolság nyilegyenesen 350 kilométer. Clermontban a célnál meg kell kerülnie a templom tornyát, a leszállás helyéül pedig Puy de Dome fensikja van megjelölve.

— **Koleragyanus herceg.** Budapesti tudósitónk táviratozza: A rendőrséget értesitették, hogy Varsóból *Galiczin* herceg, neje és kisérete Budapestre érkezik. A pályaudvaron a tiszti orvos várta a hercegi párt és miután egészségesnek találta őket és a kiséretét fertőtlenités után elengedte. A hercegi pár a Hungária-szállóban lakik.

— **Anker kenyér Debreczenben.** A Pesti Hirlap a napokban irt róla, hogy Budapesten naponta több vaggon bécsi Anker és Kronen kenyér jön forgalomba, s elitéli, hogy miért nem lehet azt Budapesten frissen készitve kapni. A Kronen-kenyérgyár tulajdonosa külföldi tanulmányutja alkalmával meggyőződött arról a nevezett kenyér kitünő minőségéről, s itt helyben is bevezette az ily kenyerek gyártását, s korona-különlegesség elnevezés alatt hozza forgalomba ezen igazán különleges jó izü kenyérkéket, aminek Debreczenben elite közönsége bizonyára csak örvendeni fog.

— **A Kossuth-dalkör zászlószentelése.** A debreceni Kossuth-dalkör szeptember 25-én tartja zászlóavatási ünnepélyét. A zászlóanyai tisztségre dr. *Haendl* Vilmosné Schönau Mariska urasszonyt sikerült a dalkörnek megnyerni. Az ünnepség sorrendje a következő: 1. Délelőtt 9 órakor testületek és küldöttségek gyülekezése a „Kossuth Dalkör" helyiségében (Egyház-tér). 2. Délelőtt 10 órakor a zászlóanya és koszorus párok megérkezése után ünnepélyes kivonulás a nagyerdőre. 3. Zászlóavatási ünnepély és a zászlószegek beverése a „Dobos-pavillonban". 4. Délután 5 órakor hangverseny a Városi-szinházban, melyen részt vesznek: Ábrányi Emil, Rákosi Viktor és Benedek János dr. országos képviselők; Burger Erzsike és Patterman Ida urleányok, Piribauer Ferenc, Kerner József zeneszerző, a debreczeni összes dalárdák és az „Egyetértés Dal- és Zeneegylet" zenekara stb. stb. 5. Este 8 órakor táncvigalom a nagyerdei „Dobos-pavillonban".

A hangversenyre a rendes szinházi helyárak érvényesek. Táncvigalomra egyes belépőjegy ára 2 korona, családjegy 5 korona. Jegyek előre válthatók Antalfy József üzletében és az ünnepély napján a pénztárnál. A „Kossuth Dalkör" alapitó és pártoló tagjai a táncvigalomra szokásos kedvezményt élvezik. Az ünnepély tiszta jövedelméből a rendezőség egyenlő arányban részesiti a debreczeni tüdőbetegek szanatóriumát, a mentőegyesületet és a siketnéma-intézetet.

— **Katonatiszti házasság kaució nélkül.** A hadvezetőség legutóbb olyan rendeletet adott ki, amely méltán kelt nemcsak örömet, de bizonyos mértékü bámulatot is a szabadelvüsége által. A hadvezetőség liberálizmusa egyelőre még nem korlátlan, sőt nagyon is szük határok között mozog, amennyiben a nők társadalmának egyetlen osztályát nevezetesen a tanárnőket és tanitónőket részesiti abban a kegyben, hogy katonatiszt férjet szerezhessenek horribilis váltságdij nélkül. Sőt még egy megszoritást tesz a hadvezetőség, vagyis azt, hogy a katonatisztek csak oly tanitónőket és tanárnőket vehetnek feleségül kaució nélkül, akiknek két ezer koronától háromezerig terjedő fizetésük van. Amiből bővebb magyarázat nélkül is kitünik a hadvezetőség ötlete, hogy tudniillik a tőke helyett ezentul a munkát is hajlandó biztositékkép elfogadni.

— **A király Bécsben.** Bécsből táviratozzák, hogy a király ma este hetedfél órakor Bécsbe érkezett s egyenesen kiment a schönbrunni kastélyba. A telet az uralkodó, aki friss egészségnek örvend, Schönbrunnban fogja tölteni.

— **Pozsonyban nincs kolera.** Pozsonyból táviratozzák: A pozsonyi járványkórházból azokat az ápolónőket, akik a kolerában elhunyt Trnka Magdolnát ápolták, ma elbocsájtották, miután 6 napig el voltak zárva s egészségesek maradtak. Pozsonyban tehát nincs kolera.

— **Hadgyakorlat katasztrófákkal.** Trientből jelentik: A hadgyakorlatokon Vettriolo környékén a hegyek közt temérdek katasztrófa történt. Nem mulik el nap anélkül, hogy néhány katona örökre nyomorékká ne zuzza magát. Csütörtökön és szombaton este 26 katonát szállitottak be a levicoi helyőrségi kórházba. Valamennyinek kezelába törött el.

— **Rendelet a felsőbb leányiskolákról.** A nyári szünet folyamán a vallás- és közoktatásügyi miniszternek a felsőbb leányiskolákra vonatkozólag két igen fontos intézkedése látott napvilágot. A miniszter elrendelte ugyanis, hogy a rendes tanulók a felsőbb leányiskolák tantervébe felvett minden rendes tárgyat tanulni kötelesek és ezzel hatályon kivül helyezte azt a régebbi miniszteri rendeletet, amelynek értelmében a polgári iskola ötödik osztályába átlépő növendékek, — ha franciául nem, vagy csak igen keveset tanultak, de egyébként megfelelő előmenetelüek, — a francia nyelv tanulásának kötelezettsége alól felmenthetők. A másik rendeletében pedig kimondta a miniszter, hogy a rajz, kézimunka, ének és torna a felsőbb leányiskola valamennyi osztályának kötelező tárgyai lesznek és az ezek alól való felmentésnek csak orvosilag igazolt jelentősebb testi fogyatkozások alapján lehet helye. A rendeleteket a szakkörökben nagy elismeréssel fogadták, csupán azt sajnálják, hogy nem korábban jelentek meg és igy átmeneti intézkedésekre idő nem volt.

— **Elitélt hajduböszörményi sztrájkolók.** *Hajduböszörményből* jelenti tudósitónk: A helybeli református főgimnázium átalakitási munkálatainál és a városi villamtelep épitésénél dolgozó mintegy 300 munkás ma sztrájkba lépett, mert a vállalkozó épitőmester oly munkásokat is felvett, akik nem tartoznak a szakszervezethez. A sztrájkolók *Tokaji* Ferenc munkást, aki tovább is dolgozni akart, *tettleg bántalmazták. Neviczky* János rendőrkapitány a sztrájkolók vezéreit *három napi elzárásra* és 50 korona pénzbirságra itélte és intézkedett, hogy a dolgozni akaró kőmüves-munkásokat karhatalom védje.

— **Zene az étteremben.** Rácz Károly most egy ujitást léptet életbe a vendéglői zene-estélyeket. Némteh András vendéglőssel megállapodott, hogy ma estétől kezdve minden csütörtökön és vasárnap este a „Bika" szálloda éttermében zeneestélyt rendez. Megjegyezzük itt, hogy Kassán, Aradon, stb. csak vendéglői zene van s kávéházban nem is szoktak muzsikálni.

— **Sulyos kardpárbaj.** Nyiregyházáról táviratozzák Miklós Gyula, a Somogyi Hirlap szerkesztője és Gál Géza Nagykállóban kardpárbajt vivtak. Gál fején és karján sulyosan megsebesült.

— **Felhivás a tanonctartó mesterekhez.** Az iparostanonciskolai beiratás ideje szept. 5-től bezárólag szept. 12-ig megállapittatván s közhirré tétetvén, tisztelettel kérem a munkaadó (mester) urakat, hogy tanoncaikat a megállapitott időn belül leendő beiratkozásra komolyan figyelmeztetni s 12-től (hétfő) kezdve iskolába küldeni sziveskedjenek, hogy a mulasztást követőkkel szemben ne legyen kénytelen az iskola a törvény szigorát alkalmaztatni. Az igazgató

— **Kettős gyilkosság.** Pécsről jelentik: A szigeti külvárosban a késő éjjeli órákban kettős gyilkosságot követtek el. Özvegy *Müller* Józsefné, midőn tejelárusitó üzletét bezárva, lakásába ment, ott találta 15 éves Teréz nevü leányát és 75 éves édesanyiát, *Höbling* Jánosnét ágyában megölve. Müllerné rögtön értesitette a rendőrséget. Az orvos megállapitotta, hogy a gyilkosságot közvetlen Müllerné hazaérkezése előtt követték el. A gyilkost még az éjjel annak kedvesénél elfogták. Mészáros István kocsis követte el a gyilkosságot. Bevallotta tettét és azt mondta, hogy munka után vacsorát kért a leánytól, aki *a kenyeret nem elég udvariasan adta át neki*, mire felbőszülve, megfojtotta a leányt, majd az ágyba dugta. Mikor a leány nagyanyja is bejött és rákiáltott, hogy mit csinál, őt is megfojtotta. A gyilkost az ügyészség börtönébe szállitották.

— **Szállitás a hadseregnek.** A m.-szigeti munkácsi, szatmári és nyiregyházi cs. és kir. ezredek terménye és kenyér-szállitására a kassai hatodik hadtest ajánlati tárgyalást irt ki. Határidő szeptember 22. Értekezhetni a debreceni kereskedelmi és iparkamaránál.

— **Elhamvadt község.** Szatmárról táviratozzák: A szomszédos Jank község ma délben egyszerre három helyen kigyulladt. Az utcák legnagyobb része már leégett, a község egész termése elpusztult. Szatmárról nagyszámu tüzoltóság ment ki. A tüzet gyujtogatás okozta. Attól tartanak, hogy emberélet is esett áldozatul.

— **Halálra itélt feleséggyilkos.** Laibachból táviratozzák Az esküdtszék egyhangulag bünösnek mondta ki és a törvényszék akasztófára itélte Martinac Ferenc vasuti munkást, aki bestiális módon meggyilkolta feleségét.

— **Hol a szerkesztő?** Eddig az volt a szokás, hogy a lapok felelős szerkesztőit az előfizetők a szerkesztőségekben keresték föl. A „Dési Hirlap" cimü hetilap e téren ujitással lepte meg előfizetőit, Valaki a lap felelősszerkesztőjének cimét kérdezte meg a

szerkesztőségtől. A szerkesztőség a következő szerkesztői üzenetben válaszolt:

Sz J. Felelősszerkesztőnk levélcime: Budapesti államrendőrség. Főkapitányság.

Arról nem szól a szerkesztői üzenet, hogy a felelős szerkesztő ur mit csinál a budapesti főkapitányságon.

Tudományos megfigyelések a moszkvai császári orvosi egyetemen megállapitották: „Valamennyi hashajtó ásványviz között a **Ferencz József**-keserüviz *glaubersóban és keserüsóban a leggazdagabbnak* bizonyult. Ennél a sajátságánál fogva, melyet még fokoz az, hogy szódabikarbóna-tartalommal is bir, minden más hasonló ásványviz fölé helyezendő. A természetes Ferencz József keserüviz még kis adagok használata mellett is biztosan ható hashajtó." A valódi Ferencz-József-keserüviz csakis teljesen természetes állapotban, minden hozzátétel nélkül kerül forgalomba és ásványvizüzletekben, gyógytárakban és drogeriákban kapható.

— **A nap halottai.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban a mai nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Juhos Imre, református, 35 éves, Sárváry Izabella, református, 63 éves, Balajti Elekné, született Geréb Mária református, 42 éves és Kádár Juliánna, református, 10 hónapos.

Elite divatlap a legnagyobb 1000 képpel ára 2 korona Antalffynál.

— **Földgáz az Alföldön.** Néhány hét előtt Orosházán tárt fel egy mélyfurás jelentős földgázmennyiséget, most ujabban egy tótkomlósi — 315 méter mélységü — uj artézi kutból áramlik a földgáz. A furóvállalkozó előbb nem sokat törődött a kiáramló becses gázzal, amig az véletlenül meggyulladt. Azután is előbb el akarták oltani, ami azonban egyhamar nem sikerült. A környék lakossága sokáig járt az „öröktüz" csodájára, mig végre a tótkomlósi elöljáróság elhatározta, hogy a becses tüzelőanyagot értékesiteni fogja. A földgázt csővezetékben az épülő gőzmalomhoz fogják vezetni és a kazánok fütésére fogják felhasználni.

— **Száztizenkétéves asszony.** Somogyudvarhely községé az a büszkeség, hogy a legidősebb asszonyt vallhatja lakosának. A községben lakik Bencsik Katalin, aki mostanában ülte meg születésének száztizenkettedik évfordulóját. Az öreg anyóka még egészen fürge. A látóképessége pompás, ugy hogy még szemüveg nélkül képes varrni. Pedig régebben már viselt szemüveget. 65 éves korában meggyöngültek a szemei és akkor szemüveghez folyamodott. 80 éves korában azonban ismét megerősödött a látóképessége és ez időtől kezdve bucsut mondott a szemüvegnek. Ma nincs semmi baja. Teljesen egészségesnek érzi magát, csupán csak egy kevéssé rosszul hall. Az öreg Bencsik Katalin kerek 40 évvel ezelőtt temette el az urát, azóta tehát özvegyi sorban van, gyermeke azonban sohasem volt.

— **Hunnia** képei szépek! **Hunnia** képei olcsók! **Hunnia képei** tartósak! **Hunnia** levelezőlapjai szenzációsak olcsóságban és kivitelben! **Hunnia** müterem a PIAC- és CSAPO UTCA SARKÁN az utcai oldalon van! **Hunnia** modern berendezésü fényképészeti és festészeti müterem!

— **Előirás szerint** intézeti fehérnemüek, ágynemüek, takarók és minden e keretbe tartozó cikkek készen és nagy választékban kaphatók **Kardos László** üzletében Debrecen, Kossuth-u. 9. sz. Csak jó áru és határozott ár, tehát a legelőnyösebb bevásárlási forrás ajánlatatik.

— **Glacé kesztyük,** kötszerek kizárólag saját készitményüek. Gummi óvszerek legjobb beszerzési forrása Vitáriusnál Szent-Anna-utca 1. szám.

— **Jogi vizsgákra való készülés megkönnyitése.** Dr. Dobó jogi szeminarium Kolozsvárt azok érdekében, akik hátralevő jogi vizsgáikat szeptember hónapban akarják letenni, de Kolozsvárt szigorlatuk előtt csak rövid ideig tartózkodhatnak, tankönyveket helyettesitő s az összes szigorlati kérdéseket felölelő jegyzeteit már most kikölcsönzi, az illetőket szigorlatuk előtt pár napi rekapitulaló kurzuson előkészíti s többszöri próbaszigorlaton az egész anyagból kikérdezi. Aki jogvégzett, azt három hónap alatt doktorátushoz juttatja az intézet, mely a kolozsvári összes jogi vizsgákra előkészit. Tanrendszerét és müködését ismertető könyvét „Tájékoztató a jogi szeminariumról" dijmentesen megküldi.

— **Tankönyvek** bekötése és minden könyvkötészeti és diszmunkák Antalfy Ferencnél készittetnek Piac-utca 31.. sz.

— **Ódon és uj tankönyvek** az összes iskolák részére legelőnyösebben **Hegedüs és Sándor** könyv- és papirkereskedésében szerezhetők be.

— **Fertőtlenitett bacillusmentes** ódon tankönyvek, valamint uj iskolakönyvek is az összes intézetek részére legelőnyösebben *Aczél antiquariumában* szerezhetők be. Piac-utca, a ref. Kistemplommal szemben levő ideiglenes barak-épületben.

— **Iskolakönyvek** összes iskolák részére uj vagy ódon, kaphatók Antalfy József iskolai könyvkereskedésében Piac-u. 44.

— **Mindennemü** könyvkötések, bőrdiszmunkák, reklámcikkek stb. Antalfy Ferencz könyvkötészetében készittetnek Piac-u. 31.

— **Őszi idényre** a legszebb férfi **kalapok** remek szabásu férfi **ingek** és feltünést keltő szép **nyakkendők** teljes választékban megérkeztek **Frank Testvérek** üzletében, Piac- és Szent Anna- utca sarok.

— **Kolera** és minden fertőző járvány ellen legjobb óvszer a tiszta bakteriummentes viz. Ilyen a világhirü „Buziási Phőnix" ásványviz, mely mint természetes bakteriummentes legtisztább és legolcsóbb hazai ásványviz a leghiresebb orvostanárok által ajánltatik. A mostani járványos időben a Buziási Phőnix ásványviznek egy házban sem szabad hiányoznia. A buziási források különben egy ujonnan felbugygyant hatalmas forrással szaporodtak s igy az eddiginél is nagyobb mennyiségben szolgáltatják a járvány elleni legbiztosabb óvszert.

— **Az összes iskolákban** előirt iskolai tanszerek, **füzetek, rajztömbök, körzők, vonalozók** a legolcsóbb árakban beszerezhetők Thaisz papirnemü áruházában Bika szálloda mellett.

Üzlet áthelyezés miatt
végeladás
Minden, áron alul adatik el
GLÜCKEDE
czipőüzletében, a barakban.

— **Villamos** berendezéseket legmegbizhatóbban és jutányosan rendez be Földvári Piac-utcai ideiglenes barak. Telefon 168. sz. Tanulók felvétetnek.

— **Városunk** legtekintélyesebb orvosai elismerik, hogy legjobb sérvkötők, haskötők, hátegyenesitők, gummiharisnyák orthopaed és betegápolási cikkek Schön Sándor keztyü, kötszer és orvosi müszertárában kaphatók. Debreczen, Piacz-u. 12.

— **A Polgári Takarék és Segély Szövetkezet** Piac-u. 73., a 15-ik évtársulatra már a mai naptól kezdve igen olcsó heti befizetésekkel minden levonástól ment könnyen törleszthető kölcsönöket folyósit.

— **Olvasóink figyelmét** felhivjuk a Budapesti uriszabó hirdetésére.

Tanuló ifjuság figyelmébe!
Ajánljuk kitünő szerkezetü kipróbált megbizható járásu

zseb-óráinkat
melyeket kedvezményes áron jótállás mellett bocsátunk rendelkezésükre.
Löfkovits Arthur és Társa
Magyarország legnagyobb órás-, ékszer üzlete.

A „Párisi Nagy Bazár"-ban
a Dégenfeld-téren (Kenyér-piacz.)
Olcsón kaphatók
Iskola táskák, könyvhordó szíjjak, összerakható táskák, toll- és tentatartók.
Iskolatáskák 23 krajczártól feljebb.
Valódi bőr iskola táskák nagy választékban felelősség mellett.
Gyermek, fiu és leány sapkák, harisnyák, ingek, bőr, pénz és szivartárczák és mindenféle
Bazár áruk nagy választékban igen olcsó árak mellett szerezhetők be
a „Párisi Nagy Bazár"-ban
a Dégenfeld-téren (Kenyér-piacz.)
Gyermek kocsik.
Gyermek székek.

Iskolai tankönyvek
az összes intézetek részére
Csillag Arthur
könyv-, papír- és irószerkereskedésében
Városháza épület.
Kizárólag a legujabb kiadások!

Tanügy.

— **A debreceni zenekonzervatoriumban** a beiratkozások f. hó 12-ig tartanak. Felvétetnek kezdő tanulók 8 és haladók 10 korona havonkénti tandijjal. Ez iskola Debrecen egyetlen tanintézete, hol okleveles tanárok müködnek, kik nemcsak a tantervéhez, hanem módszeréhez is alkalmazkodnak az országos kir. zeneakadémiának és teljesen a világhirü főiskola szellemében tanitanak. Főtanszakok: znogora, hegedü, ének, gordonka. A hivatalos órák alatt délelőtt 11-től 1-ig, délután 5-től 6-ig készséggel szolgál bővebb felvilágositással P. Nagy Zoltán igazgató. (Piac-utca 26. sz.)

— **A debreczeni zenedébe** való beiratkozás (Csapó- és Vár-utca sarkán levő helyiségében) f. hó 5-én kezdődik s tart 11-éig, naponta délelőtt 11-1 óráig. A zenede tanterve szorosan az orsz. m. kir. Zeneakadémia tantervébe illesztetik. A tandijak az összes zeneiskolák tandijai között a legolcsóbbak. Bármely irányban készséggel nyujt felvilágositást az igazgatóság.

Terménytőzsde.

Schwarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése

Budapest, 1910. szept. 7.

Készáru szilárd.

1910. októberi buza	10.00—01
1911. áprilisi buza	10.28—29
1910. májusi buza	—.———
1910. októberi rozs	7.32—33
1910. áprilisi rozs	—.———
1910. májusi rozs	—.———
1910. októberi zab	8.86—87
1911. májusi tengeri	—.———
1911. szept. tengeri	5.80—81
1911. okt. tengeri	5.94—95
1910. augusztusi repcze	—.———

Győrfi Testvérek
uridivat-, kalap- és fehérnemü üzlete
Piacz-utcza 30. Dréher sörcsarnokkal szemben.
Őszi ujdonságok
az összes uridivat ozikkekben és pipereárukban.

Regény-csarnok.

Sötét titok.

Irta: Stevenson Róbert.

(Folytatás.)

— Nem lehet! Annál kevésbbé lehet, mivel egyet-mást megtudtam arról a jó madárról, akit te főörökösödnek megtettél.

— Hyderől? — Az orvos arca nagyon elsápadt, mikor ezt kérdezte.

— Róla! S mondhatom neked . . .

— Azt hiszem, megegyeztünk már abban, hogy erről nem lesz többé köztünk szó! — kiáltott nyersen a háziur és eltolta magától a boros palackot.

De Utterson makacsabb volt mint valaha és egészen nyugodtan folytatta:

— Olyan dolgokat hallottam róla, amelyek valóban utálatosak.

— Ez mit sem változtat a dolgon — mondá az orvos és hangja reszketett . . . Hiába magyaráznám meg neked, föl nem foghatod az én helyzetemet. Egyike ez azon dolgoknak, amelyekről jobb nem beszélni.

— Yekyll barátom — szólott Utterson — ugye jól ismersz?

— Ismerlek, de . . .

— S azt is tudod, hogy olyan ember vagyok, akiben bizni lehet.

— Ezt is tudom!

— Nos hát, akkor tárd föl előttem a szivedet, mert ha valaki a világon, ugy én segithetek rajtad. S bizonyára meg is van bennem az a szándék, hogy megváltsalak kinos helyzetedből!

— Kedves barátom, Utterson — válaszolt az orvos és hangjában ezuttal a meghatottság remegett — amit most mondtál, igazán szép és nemes. Alig találok szavakat, hogy kifejezzem neked hálámat. Ha volna valami rejtegetni valóm, bizonyára kivételt tennék a te kedvedért és könnyitenék szivemen a te jelenlétedben. De a dolog egészen másként áll, semmint te gondolod. Korántsem olyan rossz a helyzetem s hogy megnyugtassalak, még a következőket adom értésedre. Bármily pillanatban szabadulhatok Hyde urtól, ha meguntam társaságát és nincs semmi olyan hatalma fölöttem, amelylyel pressziót gyakorolhatna rám. Szavamat adom neked erre! Még egyszer köszönöm jóságodat és most még csak arra kérlek, hogy ne térjünk többé vissza erre az ügyre, amely minden tekintetben magánügy.

Utterson elgondolkozva nézte a kandallóban röpködő szikrák játékát, aztán igy szólt:

— Nem kételkedem, hogy a jog részeden van és nem is foglak többé unszolni.

Fölállott, hogy bucsut vegyen, de már most Yekyll látta szükségesnek, hogy még némely magyarázattal szolgáljon.

— Mivel azonban már érintettük ezt a kérdést, szükségesnek találom, hogy egy pontját mindenesetre tisztázzam veled. Nagyon érdeklődöm a szegény Hyde iránt. Tudom, hogy találkoztál vele — ó maga mondta el — s hogy goromba volt veled szemben. Jó barátom vagy Utterson. Hyde iránt pedig le vagyok kötelezve s azért kérlek, ha meg találnék halni, légy azon, hogy senki meg ne csorbitsa jogaidat. Biztos vagyok abban, hogy megtennéd önként is, ha mindent tudnál, de mivel vannak dolgok, a melyeket nnem lehet elmondani, tedd meg vaktában. Nagyon lekötelezném, ha megigérnéd.

— Nem mondhatom, hogy valaha jó indulattal leszek iránta — mondá az ügyvéd.

— Tedd hát meg szived ellenére — esdekelt Yekyll és kezét az ügyvéd karjára tette. — Hisz amit tőled kérek, csak igazság s azonfelül régi barátságunk nevében is megteheted.

Utterson mélyen felsóhajtott, de nem ellenkezett tovább.

— Meg fogom tenni — mondá. — Igérem!

(Folyt. köv.)

Magas kereset!
Bizalmi egyének
kerestetnek felvilágositás adására szokásos dijazás mellett. **C. H. Hültse, Hannover.**

A legjobb iskola cipők.
Már bebizonyult dolog, hogy csak a
Hazai cipőraktárában
lehet a legjobb saját készitményü cipőt a legolcsóbban beszerezni, hol megrendelések pontosan eszközöltetnek.
Iskola fiu cipő a legjobb.

London és környéke.
Angol-Japáni kiállitás, 10 érdekes, gyönyörü levelezölap minden egyes kártya külön czimezve és bélyegezve kr. 3.— levélbélyegekben. **Alexander Sidon,** 5, Little Goodge St., Mortimer St., London, W.

„Alföldi Takarékpénztár"
Piacz utczán é ülő uj palotájában. több rendbeli **4, 5, és 6 szobás lakás** az I. II. és III-ik emeleten 1911 május hó 1-re kiadó.
A lakások kényelmesek és a ház személy- és teher lifttel lesz ellátva.
Ugyanott a Piacz-utczai részen **egy nagy bolthelyiség, a Bádogos-utczai részen egy világos pincehelyiség (utczai lejárattal.)**
A tervek **a délutáni órákban** az intézet ideiglenes helyiségében (Piacz-utcza 19.) megtekinthetők.

Szülők és tanuló ifjuság figyelmébe!
Iskolai könyveket a legszebb, legtartósabb kötésben **10 krajczárért** és egész vászon kötésben **18 krajczárért** készíti
Szegedi András
könyvkötészete
Debreczen, Piac-u. 2. (Nagytemplom mellett.)
Legtartósabb kötés! Legszebb kivitel!
Tessék meggyőződni!

Fazekas Imre
Villanyvilágitási és
erőátviteli
vállalata
Debreczen, Piacz-u. 77.

Ha egészségét megbecsülni akarja
és a mellett pénzt takaritani
egyen csak ma Korona kenyeret.
Gyári árban kapható és megrendelhető **a gyár irodájában** Vargakert. Telefon 825. **Városi raktár** Sas utcza, Telefon 825. **Városi raktár** Hatvan-utcza Dr. Hütter-ház. **Fried és Löwenheim** Piacz-utcza. **Félegyházi János** Piacz-utcza. **Debreczeni Lajos** fiók hentes üzlete Piacz-u. **Debreczeni Lajos** henles üzlet, Verbőczi u. 8. **Kupfer Jakab** József k. herczeg-utcza. **Várray János** Kölcsey-u. 23. **Mandel R.** Bethlen u. és minden füszer és vegyes kereskedésben. — Gyári árak:

Barna kenyér	9	**Király kenyér**	14
Félbarna kenyér	10	**Korona kenyér kicsi**	10
Fehér kenyér	12	**Korona kenyér nagy**	20

Pályázat.

Debreczen sz. kir. város iparos tanonciskolájának felügyelő bizottsága pályázatot hirdet:

1. Egy 100 kor. óradijjal összekötött óraadói állásra a III-ik D) csoportnál, (fémipari szak) hetenként vasárnap d. e. 8—11-ig tanitására.

2. Egy 100 kor. óradijjal összekötött óraadói állásra a III-ik o. E csoportnál, (fémipari szak) hetenként, szerda délután 2—5-ig tanitására.

3. Egy 100 kor. óradijjal összekötött óraadói állásra az I-ső o. G csoportnál (fémipari szak) szerda délután 2—5-ig tanitására.

Mindhárom csoportot illető kötelesség a 33564—1893. sz. m. rendelettel kiadott »Szervezet«ben foglalvák.

Pályázhatnak, kik az ipariskolai szakrajztanitásban megfelelő képességgel birnak. Pályázati kérvények **1910. szeptember 13-án déli 12 óráig** Aczél Géza városi főmérnök, felügyelő bizottsági elnök cimére küldendők.

Debreczen, 1910. szeptember 6.

A felügyelő-bizottság.

Gyönyörü ajándékot!

küldünk Önnek postafordultával **ingyen** és bérmentve, ha árjegyzékünk szétküldése czéljából nekünk

100 darab

csak vidékiek

magán és államhivatalnokok, tanitók, főpapok, orvosok, egészségügyi hivatalnokok, gyárosok és gyári hivatalnokok, jobban situált magánzók, kereskedők, iparosok stb. cimeit lakóhelyéről és annak környékéről, tisztán és olvashatóan egy iv papirra leirva bebüldi.

Vertrieb patentierten Neuheiten

LEOPOLD WEISS, WIEN.

II/2, Liechtenauergasse 4.

Debreczeni czimeket nem használhatunk, ahelyett küldhet különféle kisebb vagy legkisebb községbeli czimeket.

Olcsóságáról közismert **32 év** óta fennálló

Balla Mihály

magyar- és német szabó üzletében és kalap raktárában

Csapó u. 6. sz. (Kenyér piaczal szemben.)

nemcsak hogy a legjobban és legolcsóbban szerezheti be **kész ruha** és mérték szerint készitett **ruha szükségletét**, hanem a legujabb mintáju szövetekből a legelőnyösebben is. Kész férfi uri és magyar öltöny 8 frtól feljebb. Fiu öltönyök pedig 3 frt 50 krtól feljebb.

Gyermek kalapok 80 krtól feljebb

Óriási pénzmegtakaritás! Tessék meggyőződni!

Rajzó Miklós

nyolc év óta fennálló

Festő iskolája

folyó hó 1-én ismét

MEGNYILT.

Jelentkezéseket elfogadok d. e. 9—12-ig. d. u. 3—5-ig.

Péterfia utca 5. szám alatt.

Ujj! Megnyilt Ujj!

Bogen Testvérek

legolcsóbb férfi, fiu és gyermek

ruha üzlete

Hatvan-utcza 5.

Meglepő olcsó árak. Szolid kiszolgálás.

Mérték szerinti megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Iskola öltönyök

valamint férfi öltönyök

a legolcsóbb férfi-, fiu- és gyermekruha áruházban

Grünfeld Adolf és Társánál

kaphatók

DEBRECZEN, Kistemplom mellett, (sarok bolt.)

Csődtömeg-eladási hirdetmény.

A vb. Herczel E. és társa földesi (Hajdumegye) fakereskedő czég csődtömegéhez tartozó, a csődleltár 1—149. tétele alatt felvett épület-faragott és fürészelt-fa, valamint deszka és lécz együttvéve 3910 korona 30 fillérre becsülve, ajánlati verseny utján egy tételben szabadkézből eladatik.

A zárt ajánlatok alulirott tömeggondnoknál legkésőbb **1910. évi szeptember hó 20. napjának déli 12 óráig** 500 korona bánatpénzzel együtt adandók be. Az ajánlatok felett a csődválasztmány ugyanazon napon, délután 3 órakor fog Debreczenben dr. Farkas Ignácz választmányi elnök irodájában határozni és fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között szabadon választhasson, esetleg az összes ajánlatokat elvethesse.

Ajánlattevő az ajánlattól vissza nem léphet és köteles ajánlatának jóváhagyása után az árut átvenni és a faraktárból 30 nap alatt elszállitani. A csődtömeg sem az áruk minőségért, sem azok mennyiségéért nem szavatol.

A vételár az ajánlat elfogadásakor azonnal kifizetendő a tömeggondnok kezeihez. Ha a vevő a vételárt az ajánlat elfogadását és közlését követő 3 nap alatt be nem fizetné, bánatpénzét a tömeg javára elveszti, és a tömeg bárkinek ujból eladható.

Az áruraktár Földes községében, a leltár pedig tömeggondnoknál Püspökladányban tekinthető meg

Püspökladány, 1910. szeptember 6-án.

Dr. Szél László

ügyvéd,

mint vb. Herczel E. és Társa földesi bej. cég csődtömeggondnoka.

Az épittető és épitő közönség figyelmébe.

Már sokan tudják hogy ajántatot az épitkezésnél a Karczagi Agyag ipar termékeivel is költségvetést csináltatni, mivel a karczagi gépcserép könnyüségénél fogva olcsóbb tetőszerkezetet igényel, ugyanis mig a kézi cserép csak 15—16 cm. széles és sulya drb.-ként 1·30—1·40 kg. addig a gépcserép 17 ½ cm. széles és sulya drb.-ként 1·30—1·35 kg. tehát 10—12 %-al könnyebb, kézi cserépből szükséges 43—45 drb. sulya 55—63 kg. addig □ méterenként, gép cserépből szükséges 36 drb. sulya 46 kg. Eső után az arány még rosszabb, mivel a kézi cserép 20—25 % vizet vesz fel tehát eső után négyzet méterenként 70—80 kg. sulyu lesz addig a gépcserép csak 8—9 % vesz fel és igy négyzet méterenként 50—51 kg. lesz. A nyers falazati téglával mivel azokat ¼ ¾ ⅝ és ⅘ nagyságba is készíti fenti gyár, szép falat kapunk, melynek fentartására sem kell gondolni. A vevő közönség kényelmére a helybeli fakereskedésekben raktárt létesitettünk, de megrendelhetők gyártmányaink gyárvezetőségünknél is vagy alulirott tulajdonosnál.

LÓWI ARMIN

Karczagi agyagipar tulajdonosnál, Széchény utcza 23.

A prò hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

„R" jelige alatt a főpostán levél van.

Betöltendő.

Pénztárnoknő felvétetik Keiner és Schwarz czég börkereskedésében.

Jó házból való fiu tanulónak felvétetik Blatner József üveg üzletébe Csapó-u. 1.

Irodai dolgokban jártas leány ki irógéphez is ért állás keres. Czim a kiadóhivatalba.

Teljes ellátást keres fiatal ember keresztény uri családnál. Ajánlatok ármegjelöléssel a kiadóhivatalba küldendők.

Tanulót fizetéssel füszer és csemege kereskedésünkbe felveszünk. Fried és Löwenheim.

Házmester felvétetik és egy szoba kiadó Iskola-u. 8. szám.

Adás-vétel.

Elsőrendű szárazt tüzifa kapható felvágva és ölenként, valamint kocsinként **Hegedüs Emilnél**. Iroda: Miklós-utca 7. sz. Raktár: Homokkert, a légszeszgyár mellett.

Uj harisnya kötések és fejelések a legfinomabb D. M. C. pamutból, a legolcsóbb árban készülnek, az Egyesült Zzinor és Pszomány Gyárban Debreczen. Ugyanott tanulók és tanuló leányok fizetéssel felvétetnek.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterito, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

28 krajczárért fejel férfi vagy női harisnyát **Benyáts Emil** villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota

Házhelyek. A Szent-Anna-utcza végén, a Géppjavitó műhely, Dohánygyár és Vágóhid közvetlen közelében, a Homokkertben kiépitett utcasorral szemben, nagyjövőjü helyen, mintegy negyven darab 300 négyszögöles házhely eladó. A telkek vételárának egyharmadát készpénzben kell kifizetni, a többi részét előnyös feltételek mellett az eladók kölcsönképpen rajtahagyják az ingatlanon. Eladok pénzintézeti összeköttetést szereztek arra nézve, hogy a telekvásárlóknak előnyös házépitési kölcsön álljon rendelkezésre. Mindenféle felvilágositást ad és előjegyzést elfogad Márk Endre ügyészi irodája a Collégiumban.

Kiadó hat nyilas Tóczóskerti termö szöllö gyümölcsössel, kényelmes lakással. Értekezhetni Verböczy-u. 8.

Csemege-szőllőt szállit bármily mennyiségben 5 kilós kosarakban Darvas Miksa szöllö kivitele. Telefon 294.

Egy jókarban lévő, finomabb (nickelezett) copirpres megvételre kerestetik. Czim a kiadóban.

Boreczet házilag készitett kapható. Czim a kiadóba.

„Kolibri" cig. hüvely a legfinomabb papirból készül, feltétlenül izlelje meg mindenki! Főraktár a Harmathy antiquáriumában Füvészkert-u. 14.

Különféle.

A legolcsóbb szakszerü javitást és mérték utáni megrendelést készíti Szabó György czipész Jókai és tanitó-utcza sarok.

Uj kosárüzlet, Kossuth-utca 4. Ugyanitt ja a rákok elfogadtatnak.

Ingbluzok, kötények, tehérnemüek varását és gombok varrást elvállalok, házhoz is elmegyek. Czim a kiadóba.

Weisz Ferencz épület és mü-butor asztalos József-kir.-h.-u. 60. Készit minden az asztalos szakmába vágó munkálatokat elsőrendü kivitelben, mérsékelt árban.

Szép csak az lehet, ki **Mauthner „Liliom-crémjét"** használja. — Vételnél **Mauthner** névre ügyeljünk. Kapható **Arany-Angyal** gyógyszertár Debreczen, Piacz- és Szent-Anna-utcza sarok.

Fél áron! Az összes fiu és leány iskolákban használandó tankönyvek **fél áron** kaphatók a **Harmathy** antiquariumában *Füvészkert u. 14.* Saját érdeke mindenkinek hogy a könyveket már most szerezze be fél áron a fenti czégnél amig a készlet tart. Irószerek, rajzeszközök legolcsóbban.

Szegénysorsu nők és **férfiak biztos keresetet** hez **juthatnak.** Czim a kiadóban!

Rémitő magas árak lesznek gyakran uri és női ruhaszövetekért fizetve. — Ezt csak ugy kerülheti ki, ha közvetlen a gyári piaczról vásárol — Kérje tehát legujabb, dus tartalmu **őszi és téli mintagyüjteményem** költségmentes beküldését. Csak elsőrendü gyártmányt és legappártabb saison-ujdonságot tartok raktáron. Posztó-áruház **Schmidt Ferencz** Jägendorf 158. **Osztrák-szilézia.**

Ragályos betegségek, nevezetesen

kolera

ellen, valamint **gyengeségi állapotoknál, gyomor- és hasbántalmaknál** orvosi szaktekintélyek

gróf Keglevich István Utódai, Budafok

Cognac-ját

ajánlják. — Ezen **legrégibb és leghirnevesebb** czég cognacja kizárólagosan **diszoklevelekkel** lett kitüntetve és mindenütt kapható.

Mélyen tisztelt Uraim!

Ki akar sikkesen, divatosan, elegánsan és a mi fő **olcsón** öltözködni, azon **Urak ide figyeljenek,** ha sok **szép pénzt** akarnak magoknak **megtakaritani!**

Egy budapesti mintára berendezett olyan

modern szabó üzletet

nyitottam, ahol a beczézett uri közönségem dus választékomból nemcsak hogy a legjobb, legdivatosabb szövetekből **választhat,** a legelegánsabb szabásu mérték szerint **készitendő** öltönyöket, felöltőket, hanem olyan olcsón is, emi mámma igazán csak a mesébe lehet.

Divat öltönyök angol szövetből nálam 40 kor.-tól **készitettnek.**

Eredeti angol szabás! Óriási figyelem!

Tessék meggyőződni!

Saját jól felfogott érdekében keresse fel

a budapesti uri szabó üzletet

Sas utcza 3. sz. alatt.

LÁSZLÓ ZSIGMOND
ÁLLATORVOSI
RENDELO-IRODÁJA
nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.
Telefon 558. sz.

Uj fényképeket állitott ki

a Paczelt, Nizzai virágüzletnél és a müterem kapu bejáratánál

Burg Izsó fényképész

Kossuth utcza 24.

A képek ismét tanubizonyságot tesznek arról, hogy **Burg Izsónál** a legmagasabb igényt is kielégitő képeket kaphatunk még pedig **jutányos árért.** — Igazolványba való képek a legrövidebb idő alatt **készitettnek.**

A

„Gyöngyvirág Créme"

az arokrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. **Simává, fehérré és üdévé teszi az arcbőrt!** Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsiroz, mig az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó" czimü gyógyszertárában,

DEBRECZEN.

Helybeli nagyobb részvénytársaság kezdő fizetéssel

gyakornokot keres.

Pályázhatnak felső kereskedelmi iskolát végzett fiatal emberek vagy kereskedelmi tanfolyamot végzett leányok. Előnyben részesülnek, kik már voltak állásban és gyors és gépirásban jártassággal birnak.

Sajátkezü ajánlatok bizonyitvány másolattal felszerelve **„Részvénytársaság"** jeligére e lap kiadóhivatalába küldendők. Az állás azonnal elfoglalandó.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49. a főpostával szemben.